

proo

primair openbaar onderwijs
veluwe

Jaarverslag 2016

Maart 2017
Jaarverslag 2016

Oosteinde 17, 3842 DR Harderwijk
Tel. 0341 466370, Fax 0341 423 684
mail@stichtingproo.nl
www.stichtingproo.nl

Inhoudsopgave Jaarverslag Stichting Proo 2016

1.	Inleiding	2
1.1	Samenvatting	2
1.2	Verantwoording	3
2.	Bestuur en Organisatie	4
2.1	Bestuur	4
2.2	Strategisch beleidsplan 2013-2018 en resultaten 2016	4
2.3	Management & Bestuurskantoor	10
2.4	(Gemeenschappelijke) Medezeggenschapsraad (G)MR	10
2.5	Organisatie en communicatie	11
2.6	Instandhouding	11
2.7	Het scholenbestand en voorzieningen	11
2.8	Het leerlingenbestand	11
2.9	Deelnemerspercentage openbaar onderwijs	13
2.10	Lokale educatieve agenda (LEA)	13
2.11	Marketing en Communicatie	13
3.	Onderwijs en Kwaliteit	15
3.1	Kwaliteitszorgbeleid	15
3.2	Klachtenregeling	15
3.3	Inspectie	15
3.4	Opbrengsten	15
3.5	ICT	16
3.6	Passend onderwijs	17
3.7	Kennis Centrum Onderwijs (KCO)	18
4.	HRM	19
4.1	Beleidsontwikkeling	19
4.2	Professionalisering	19
4.3	Formatie en personeelsbestand	19
4.4	Sociaal Plan en reorganisatieplan	20
4.5	Mobiliteit	21
4.6	Verzuim	21
4.7	Informatievoorziening en overig	21
5	Huisvesting en facilitaire zaken	22
5.1	Aanvragen, afhandeling en planning	22
5.2	Nieuwbouw en renovatie	22
5.3	Facilitaire zaken	22
6	Financiën	23
6.1	Inleiding	23
6.2	Financiële situatie per 31 december 2016	23
6.3	Financiële gang van zaken gedurende het verslagjaar	25
6.4	Investerings	26
6.5	Financiële beleid	26
7	Continuïteitsparagraaf	27
7.1	Gegevensset	27
7.2	Overige rapportages	30
8.	Kengetallen en grafieken	34
	Lijst met afkortingen	36
	Bijlagen	37
B	Jaarrekening 2016	43
B1	Grondslagen	44
B2	Balans per 31 december 2016	48
B3	Exploitatierkening over 2016	50
B4	Kasstroomoverzicht over 2016	51
B5	Toelichting op de balans per 31 december 2016	52
B6	Niet in de balans opgenomen verplichtingen /niet uit de balans blijvende rechten	57
B7	Toelichting op de exploitatierkening over 2016	58
B8	(Voorstel) bestemming van het exploitatiesaldo	62
B9	Gebeurtenissen na balansdatum	63
B10	Overzicht verbonden partijen	63
B11	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector	64
C	Overige gegevens	65
C1	Controle verklaring	66

1. Inleiding

U treft hierbij het jaarverslag 2016 van Stichting Proo (Bestuur Primair openbaar onderwijs Noord Veluwe) aan. Stichting Proo (Proo) is verantwoordelijk voor het openbaar onderwijs in 8 gemeenten in de regio Noord-Veluwe. Dit betreft een zeer gevarieerd onderwijsaanbod, verdeeld over 20 scholen (26 locaties) voor het basisonderwijs; bijna 300 personeelsleden zijn verantwoordelijk voor het onderwijs aan ruim 2400 leerlingen.

Proo dankt zijn medewerkers, Raad van Toezicht en wethouders/leden van de 8 gemeenten van harte voor hun betrokkenheid en inzet. Alleen dankzij onze medewerkers en stakeholders kan Proo zijn doel, kwaliteitsonderwijs bieden aan de kinderen op onze scholen, bereiken.

1.1 Samenvatting

In dit jaarverslag treft u informatie aan over het gevoerde beleid en de ontwikkelingen gedurende het kalenderjaar 2016 van de Stichting Proo Noord-Veluwe. In 2016 is er verder uitvoering gegeven aan het strategisch beleidsplan stichting Proo 2013-2018. Een overzicht van de mate waarin de gestelde doelen van het beleidsplan zijn gerealiseerd, is opgenomen in hoofdstuk 2.

In dit jaarverslag zijn naast relevante kwalitatieve en kwantitatieve gegevens ook de vergelijkende gegevens van voorgaande jaren opgenomen. In de bijlage zijn school- of stichting specifieke gegevens en grafieken opgenomen.

De hoofdthema's in het strategisch beleidsplan 2013-2018 zijn een solide financiële basis ten behoeve van continuïteit, het versterken van hoge onderwijskwaliteit, toenemend gebruik van informatietechnologie, bilinguaal onderwijs en voortdurende professionalisering. Daarnaast is er veel aandacht voor het werken vanuit de kernwaarden van de stichting, zijnde: professioneel, betrokken en vernieuwend.

Sinds 1 maart 2014 is scheiding van toezicht en bestuur gerealiseerd in de vorm van een éénhoofdig College van Bestuur en een Raad van Toezicht. De Raad van Toezicht (RvT) bestond in 2016 uit vijf leden en een trainee. De acht gemeenten zijn betrokken gebleven bij de stichting Proo vanuit een coördinatiepunt. Een lid van de RvT is in december 2015 teruggetreden in verband met het aanvaarden van een lidmaatschap in de gemeenteraad van Elburg. De ontstane vacature is in de loop van 2016 ingevuld. Tevens is in de loop van 2016 een trainee aanwezig bij de bijeenkomsten van de Raad van Toezicht.

De verdere versterking van de bedrijfsvoering binnen Proo had volop de aandacht in 2016. De interne bedrijfsvoering en controlesystemen zijn verankerd. Op basis van de interim-controle en een risicoanalyse is door accountantskantoor Flynth in de managementletter aangegeven dat verdere stappen in de beheersing op financieel gebied alleen gezet kunnen worden tegen hoge kosten. Dat heeft voor onze organisatie geen toegevoegde waarde m.b.t. de kwaliteit van de bedrijfscontrole die nu al gerealiseerd is.

Het resultaat van de stichting is over 2016 positief. De afgelopen twee jaren hadden een (bewust) negatief resultaat vanwege met name hoge investeringen in ICT, professionalisering en kwaliteit kleine scholen. Ook 2013 was positief (plus 900K) maar toen kwam dat mede door een grote incidentele bate (450K) van het ministerie in december. Over 2016 is uit een reguliere bedrijfsvoering een positief resultaat behaald.

In de directiestructuur is als gevolg van het vertrek van een meerscholendirecteur voor het schooljaar 2016-2017 een wijziging aangebracht in de vorm van een 7-tal waarnemend directeuren. Op het gebied van professionalisering is verder geïnvesteerd in onderwijskundig leiderschap van meerscholendirecteuren, locatieleiders, intern begeleiders en leraren. Stichting breed zitten we in een vierjarig professionaliseringstraject om duurzame schoolverbetering te verankeren en het leren van elkaar te versterken (een lerende organisatie). Alle leraren en scholen zijn in gezamenlijke ontmoetingen in gesprek over versterken van klassenmanagement, didactiek en zorg. De effecten daarvan zijn meet- en merkbaar.

Op het gebied van onderwijs en kwaliteitsbeleid heeft 2016 vooral in het teken gestaan van opbrengstgericht werken en "De basis op orde". Alle scholen hebben eind 2016 een basisarrangement. Het beleid voor passend onderwijs en leerlingen met talenten heeft verder vorm gekregen. Op het gebied van ICT zijn trainingen verzorgd voor alle leraren en voor het gebruik van tablets en educatieve- en andere software. Enkele scholen zijn gestart als Inspirium-school.

Het leerlingenaantal is stichtingsbreed voornamelijk vanwege de krimp gedaald. Op een aantal scholen heeft een stijging plaatsgehad en in enkele gemeenten is het marktaandeel gestegen. In 2016 zijn drie locaties gesloten en is een school overgedragen aan een ander bestuur om te waarborgen dat er in Veessen een onderwijslocatie van voldoende omvang kon blijven bestaan. Het personeelsbestand is hierdoor per 1 augustus 2016 met 9 fte verminderd.

De scholen van Proo staan merendeels in een krimpgebied. Dat betekent dat Proo een actief beleid heeft vastgesteld in het kader van de spreiding en instandhouding van haar scholen. Daarbij wordt vanuit een meerjarenperspectief gekeken naar de positie van onze scholen, de financiële houdbaarheid en de voorwaarden voor de onderwijskwaliteit (zie 3.4).

In juni 2015 heeft Proo in dit kader beleid voor de periode 2015-2020 vastgesteld. Daarin is opgenomen op welke wijze de Stichting vorm wil geven aan krachtige kwalitatieve kernscholen in verschillende gemeenten.

Het jaar 2016 heeft de Stichting de ingeslagen weg vanaf 2012 en doelstellingen binnen het Strategisch Beleidsplan (2013-2018) verder vorm kunnen geven. Er is een duidelijk positieve beweging waar te nemen binnen alle lagen van de organisatie. **Daar zijn we trots op.**

We realiseren ons dat de huidige demografische ontwikkelingen en veranderend beleid het nodige vraagt van onze leraren (kleine scholen/combi-groepen), het (locatie)leiderschap en de staf. Samen met alle betrokkenen in en om de stichting gaan we in 2017 verder met het vormgeven op welke wijze we onze ambities verder kunnen realiseren. Samen staan we sterk en werken we vanuit onze kernwaarden aan krachtige en kwalitatieve scholen: Betrokken – Professioneel – Vernieuwend.

1.2 Verantwoording

Ministerie

Vanuit het ministerie zijn voorschriften vastgesteld in de “Regeling jaarverslag primair onderwijs en (voortgezet) speciaal onderwijs” waaraan een jaarverslag moet voldoen. Jaarlijks vóór 1 juli moet het verslag worden ingediend bij het ministerie. Dit jaarverslag bestaat uit:

- Een bestuursverslag,
- Een jaarrekening en
- Overige gegevens, waaronder de controleverklaring.

Intern Toezicht en Coördinatiepunt

De jaarlijkse procedure voor de vaststelling van het jaarverslag en de jaarrekening is als volgt:

a) Voor 1 maart	Concept jaarrekening aangeboden (door administratiekantoor en controller).
b) In maart/begin april	Bespreking door College van Bestuur en Raad van Toezicht
c) Begin april	Aanbieding jaarrekening aan de coördinatiegroep van de gemeenten
d) In april	Bespreking in ambtelijk overleg gemeenten
e) Mei/juni	Zienswijze vanuit coördinatiegroep naar College van Bestuur
f) Juni	Goedkeuring jaarrekening en jaarverslag door Raad van Toezicht

Horizontale verantwoording

In het kader van de externe verantwoording wordt het jaarverslag na vaststelling door het bestuur en de GMR geplaatst op de website van de stichting: www.stichtingproo.nl

Verantwoording op schoolniveau

De scholen doen jaarlijks verslaglegging aan verschillende belanghebbenden in de vorm van:

- Een onderwijskundig jaarverslag vóór de herfstvakantie over het voorafgaande schooljaar aan de omgeving van de school (publieksverslag);
- Actualisering van de schoolgids;
- Realisatie van het jaarplan van de school op basis van het schoolplan en het strategische beleid van de stichting;
- Bilaterale gesprekken met ouders;
- Periodiek overleg met de medezeggenschapsraad;
- Periodiek overleg tussen directie en bestuur.

2. Bestuur en Organisatie

2.1 Bestuur

Stichting Proo statutair gevestigd te Harderwijk, vormt het bestuur van 20 openbare basisscholen (26 locaties) in de gemeenten Elburg, Epe, Ermelo, Harderwijk, Heerde, Nunspeet, Oldebroek en Putten. Het inschrijvingsnummer bij de Kamer van Koophandel is 08111837. Sinds 1 maart 2014 heeft stichting Proo een College van Bestuur en een Raad van Toezicht. De Raad van Toezicht bestaat normaliter uit vijf leden met een toezichthoudende rol. De bestuurlijke taken worden uitgevoerd door het College van Bestuur (CvB). De voorzitter van het CvB is dhr. Berend Redder. Het College van Bestuur is eindverantwoordelijk voor het beleid van de stichting, legt verantwoording af aan de Raad van Toezicht en wordt ondersteund door medewerkers van het bestuurskantoor. Het bestuurskantoor is gevestigd in Harderwijk. In het managementstatuut is opgenomen hoe de verdeling in verantwoordelijkheden is tussen bestuur en directie.

In de bijlage 2.1 is een overzicht opgenomen van de leden van de Raad van Toezicht.

De RvT is in het verslagjaar 2016 5 keer bijeengekomen. Daarnaast zijn er afzonderlijke bijeenkomsten geweest tussen de bestuurder en auditcommissie, voorzitter van de RvT en remuneratiecommissie.

Het organogram 2016 van Proo is opgenomen in bijlage 2.1a.

2.2 Strategisch beleidsplan 2013-2018 en resultaten 2016

In 2013 is het strategisch beleidsplan vastgesteld voor de jaren 2013-2018. Dit plan vormt de basis voor de verantwoording in dit jaarverslag.

Naast een beschrijving van de missie, visie en kernwaarden ligt de focus op de volgende hoofdthema's:

- Onderwijskwaliteit; Opbrengstgericht werken
- Professionalisering; Vakmanschap
- Informatietechnologie
- Bilinguaal onderwijs
- Wereldburgerschap

De visie, missie en de kernwaarden zijn uitgewerkt in hoofddoelstellingen op de verschillende beleidsterreinen:

1. Bestuur en organisatie
2. Onderwijs
3. Personeel
4. Communicatie
5. Huisvesting
6. Financiën

De hoofddoelstellingen zijn algemeen geformuleerd en geconcretiseerd in resultaten en indicatoren. De resultaten zijn de basis voor de jaarplannen van de stichting en de scholen.

Hieronder vindt u de evaluatie van de doelen voor 2016 per beleidsterrein.

Evaluatie doelen strategisch beleidsplan 2016

Bestuur en organisatie		
	Doelen	Resultaat 2016
5.1 Stichting Proo is een professionele en transparante onderwijsorganisatie		
5.1.1	Er is sprake van een professionele leercultuur	In 2014 is gestart met een vierjarig professionaliseringstraject als onderdeel van professionele leergemeenschappen en toewerken naar een lerende organisatie. Medewerkers, locatieleiders en meerscholendirecteuren nemen en krijgen stichtingsbreed de tijd voor onderlinge samenwerking, o.a. tijdens de train de trainer bijeenkomsten, clusterbijeenkomsten en teambijeenkomsten. "Samen Leren Inhoud Geven" is duidelijk gegroeid en er is een toenemende mate sprake van een lerende cultuur. Op bijna alle scholen zijn in 2015 oudertevredenheidspelingen gehouden. Verder oudertevredenheid-, personeels- en leerlingtevredenheidspelingen vinden plaats in 2017.
5.1.2	Stichting Proo voldoet aan de code Goed onderwijs, goed bestuur	Stichting Proo is per 1 maart 2014 overgegaan naar een bestuursvorm met een College van Bestuur en een Raad van Toezicht. De doelstellingen uit het SBP worden zowel kwalitatief als kwantitatief cyclisch gemonitord. In trimesterrapportages krijgt dit vorm door verslag te doen van de behaalde resultaten, alsmede een vooruitblik naar de komende periode te maken, waar nodig ondersteund met de bijbehorende kritische prestatie-indicatoren. Vaste data zijn: inspectierapporten, ziekteverzuim, persberichten, leerlingenaantallen, leeropbrengsten, financiële resultaten
5.1.3	Stichting Proo legt publieke verantwoording af	Het jaarverslag van Stichting Proo van 2015 is op de website geplaatst. De begroting en jaarrekening gaan naar gemeenten en GMR.
5.2 Stichting Proo ontwikkelt een lerende en opbrengstgericht cultuur		
5.2.1	Binnen Proo staat leren van en met elkaar centraal	Op cluster- en schoolniveau wordt gewerkt aan het versterken van de teams en versterken van het leiderschap van directeur, locatieleider en IB-er o.a. door middel van Masterclasses en Train de Trainer programma's. Locatieleiders en directeuren hebben twee keer per jaar een werkconferentie, waar de resultaten van het onderwijs besproken worden en interventies voor de komende periode gezamenlijk worden vastgesteld. Deze bijeenkomsten worden begeleid door een oud-inspectrice van het onderwijs. In 2016 heeft vier keer een IB-netwerk plaats gehad met de focus op kennisoverdracht en uitwisseling van ervaringen. De focus hierbij lag op het Handeling Gericht Werken. Leraren leren interscolair in Professionele Leergemeenschappen aan zelfgekozen thema's, met als vaste ontmoeting de stichting brede personeelsbijeenkomsten en daarnaast binnen de school groep doorbrekend.
5.2.2	Proo werkt doelgericht en opbrengstgericht	Alle scholen van Proo zijn duidelijk meer opbrengst- en handelingsgericht gaan werken. Op alle niveaus worden leeropbrengsten besproken, vaardigheidsgroei in beeld gebracht en vinden monitorgesprekken plaats. Dit is zichtbaar in de vooruitgang van de scores. De nadruk is meer komen te liggen op (data)onderzoek en monitoring. Het onderwijskundig gesprek gaat meer precies over didactiek, klassenmanagement, planmatige kwalitatieve zorg en het versterken van het leren van leerlingen.
5.4 Stichting Proo voert een evenwichtig spreidings- en instandhoudingsbeleid		
5.4.1	Proo heeft een visie op spreiding en instandhouding van de scholen	In 2016 zijn veel verkennende gesprekken geweest met andere besturen over mogelijke samenwerking. Dat heeft nog niet geleid tot directe mogelijkheden. Met twee besturen wordt verder gesproken over mogelijkheden van gezamenlijke professionalisering en/of shared service. In 2016 is naast het uitvoering geven van het in 2015 vastgestelde beleid een uitspraak gedaan over sluiting en instandhouding van scholen en locaties in 2016 en 2017.

Onderwijs		
	Doelen	Resultaat 2016
6.1 Stichting Proo staat garant voor kindgericht excellent onderwijs met hoge opbrengsten		
6.1.1	Stichting Proo werkt opbrengstgericht	De medewerkers worden steeds vaardiger in het gebruik van het leerlingvolgsysteem ParnasSys en het analyseren van de resultaten op de verschillende vakgebieden. Op alle scholen is de kwaliteit verbeterd in actuele leeropbrengsten, de analyse daarvan en het afstemmen van het handelen daarop. Dit proces kent een planmatig en cyclisch karakter. In 2016 is een verbeteringslag gemaakt in "de basis op orde": instructievaardigheden, klassenmanagement, doorgaande leerlijnen en effectieve onderwijstijd. We zien een positieve ontwikkeling. Alle scholen van Proo hebben een basis arrangement.
6.1.2	De scholen hebben hoge opbrengsten	De eindopbrengsten zijn gemiddeld over de laatste drie jaren (inspectie) op orde op alle scholen. Er wordt actief gestuurd op het bereiken van een hogere norm dan het minimum dat de inspectie stelt. Daar waar nodig vinden gerichte interventies plaats op basis van een plan van aanpak. De tussenopbrengsten in de toetsen laten een stijgende lijn zien.
6.1.3	De meerscholendirecteuren en locatieleiders geven opbrengstgericht leiding	De bestuurder heeft in het verslagjaar planning-, ontwikkel- en beoordelingsgesprekken gevoerd met de meerscholen directeuren en afspraken gemaakt over de resultaten van de scholen binnen het aan hen toebedeelde cluster. De Meerscholendirecteuren volgen binnen de scholen de vastgestelde gesprekkencyclus, waarbij de onderwijskwaliteit en het jaarplan van de school leidend zijn. Over 2015 en 2016 heeft de bestuurder alle scholen alle klassen bezocht en is hierover in gesprek geweest met de de locatieleiders en IB-ers.
6.1.4	Er is een passend aanbod voor ieder kind door handelingsgericht werken	Per 1 augustus 2014 is de wet passend onderwijs ingevoerd. Er is wederom een verbeteringslag gemaakt in het handelingsgericht werken, het werken met groepsplannen en ontwikkelingsperspectieven en het afstemmen van instructie, tijd en verwerking op de ontwikkelingsbehoeften. Verdere verdieping blijft aan de orde tijdens IB-overleg, op MT-niveau en is een terugkerend thema in de scholen.
6.1.5	Er is een actueel kwaliteitszorgsysteem	In januari 2014 is op school- en bovenschools niveau het kwaliteitszorgsysteem Integraal van ParnasSys in gebruik genomen. Op alle scholen is een zelfevaluatie gedaan.
6.1.6	Aandacht voor sociaal emotionele ontwikkeling van leerlingen	Alle scholen van Proo gebruiken ZIEN!, een module in ParnasSys, als LVS voor sociale emotionele ontwikkeling In het professionaliseringsplan zijn afspraken gemaakt over het aanschaffen en uitvoeren van programma's voor SEO, o.a. Kanjertraining, KIVA, pedagogisch tact, Op veel scholen zijn methoden voor sociaal emotionele ontwikkeling ingevoerd.
6.2 Stichting Proo werkt aan vernieuwend en eigentijds onderwijs		
6.2.1	We voldoen aan 21st Century Skills	Het Inspirium ondersteunt in grote mate het gestelde in het SBP en de vaardigheden voor de 21 ^{ste} eeuw. De eerste groep scholen is gericht gestart. Met onze visie op het Nieuwe Leren met behulp van informatie technologie is dit een wezenlijk speerpunt voor alle scholen. Toekomstgericht onderwijs vraagt een verandering in het didactisch proces, in de houding-verhouding tussen leraar en leerling en educatief partnerschap. De infrastructuur is op orde en alle leraren beschikken sinds januari 2017 over een eigen laptop. Er is een ICT-vaardigheidsanalyse bij leraren afgenomen.
6.2.2	Integrale kindcentra met pedagogisch aanbod voor 3-jarigen	Op een school is een 3+groep gestart, de mogelijkheden voor verdere uitbreiding binnen Proo zijn onderzocht. We hechten aan een doorlopende lijn vanaf twee en half jaar tot minimaal twaalf in onze basisscholen. Daar waar mogelijk werken we intensief samen met kinderopvang.
6.2.3	Engels (VVTO) vanaf groep 1	Met de VO-scholen Slingerbos te Harderwijk en RSG te Epe en Hogeschool Windesheim zijn afspraken gemaakt over de professionalisering van leraren binnen Proo. Al enkele jaren wordt op een aantal scholen Engels gegeven vanaf groep 1. De scholing is bedoeld om het niveau met betrekking tot Engels van de leerkrachten te verhogen op alle scholen. Proo wil in 2020

		alle scholen op het niveau hebben van VVTO (circa drie uur per week) en waar mogelijk per locatie doorgroeien naar Bilinguaal onderwijs (35% van de lestijd).
6.3 Informatietechnologie speelt een belangrijke rol		
6.3.1	ICT is geïntegreerd in het onderwijsconcept	Zeven scholen zijn in augustus 2014 gestart als Inspiriumschool. In schooljaar 2016/2017 zijn er 11 Inspiriumscholen. Alle klaslokalen hebben de beschikking over een digibord. Het project Cultuureducatie en digitale media loopt op twee scholen in schooljaar 2016/2017
6.3.2	Medewerkers beschikken over ICT-basiscompetenties en digitale geletterdheid	Voor alle medewerkers in Proo geldt het behalen van het Digi-ploma. Het merendeel heeft inmiddels aan de eisen voldaan. De laatste kleine groep dient afgerond te zijn voor medio 2017.

Personeel		
	Doelen	Resultaat 2016
7.1 Stichting Proo zorgt voor competentiegerichte inzet van haar personeel		
7.1.1	De competenties van alle medewerkers zijn in beeld	De competentievragenlijst uit de module Integraal van ParnasSy worden gehanteerd als evaluatie en zelfevaluatie instrument in de gesprekkencyclus. Er is verder gestart met het categoriseren van de diploma's van medewerkers met als doel om het kennis- en vaardigheidsniveau op Stichtingniveau inzichtelijk te krijgen.
7.1.2	Op alle scholen is sprake van een professionele leercultuur	In 2016 zijn er op alle lagen van de stichting bijeenkomsten geweest om het leren van en met elkaar te versterken. Daar bij werken we vanuit oog voor een goede cultuur, het doelbewust verbinden op relevante inhoudelijke thema's, leren direct toepassen in het werk, openheid in zaken en gebruik van data.
7.2 Professionalisering is primair gericht op realisatie van de doelstellingen uit het strategisch beleidsplan		
7.2.2	Scholingsaanbod is afgestemd op doelen SBP en ontwikkeling van personeelsleden en teams	In 2016 zijn er drie masterclasses geweest voor alle personeelsleden met de focus op technisch lezen en begrijpend lezen. Veertien locatieleiders volgen de opleiding schoolleider Vakbekwaam (2 ^e jaar). Circa 25 medewerkers volgen een post-HBO-opleiding bij de Pedagogische Academie KPZ. Binnen alle teams en clusters is aandacht voor opbrengstgericht werken en het versterken van leraarvaardigheden.
7.2.3	Stichting Proo heeft erkende academische basisscholen	Er zijn 2 academische basisscholen. De ambitie is om in 2017 door te groeien naar 4.
7.3 Stichting Proo zorgt voor duurzame inzet van personeelsleden en optimale arbeids- en leefomstandigheden		
7.3.2	Optimale arbeids- en leeromstandigheden voor personeelsleden en leerlingen	Er is een personeelstevredenheidpeiling uitgevoerd. Werkdruk en weerstand werden met name genoemd als stressoren. Leidinggevende zijn trainingen aangeboden op het gebied van verzuimpreventie- en reductie met de focus op stressherkenning en te nemen maatregelen. In 2016 was het ziekteverzuimpercentage 5,16 % en daarmee 0,5% lager dan in 2015. Het landelijk ziekteverzuimpercentage in 2015 bedroeg 6,3%.
7.4.1	De medezeggenschap binnen Proo is professioneel en transparant	De leden van GMR en MR-en zijn goed geïnformeerd over alle ontwikkelingen en op de hoogte van relevante besluitvormingsprocessen. De vergaderingen verlopen effectief en planmatig in een jaarplanning. Stichting Proo stimuleert actieve deelname en betrokkenheid van personeelsleden op beleid en verantwoording op MR en GMR-niveau. Bij de GMR zijn ontstane vacatures voor de personeelsgeleding nog niet volledig ingevuld.

Communicatie		
	Doelen	Resultaten 2016
8.1 De scholen van Stichting Proo hebben een herkenbare sterke marktpositie		
8.1.1	De scholen ontwikkelen marketing- en communicatiebeleid	Door een betere focus op marktaandeel in het MT is de focus op de scholen verbeterd op het ontwikkelen van marketing en communicatiebeleid. Het MT heeft in het voorjaar en najaar 2016 een hele dag besteed aan Communicatie en Marketing en het bouwen aan onderscheidend vermogen. Daarbij zijn Ouderbetrokkenheid 3.0 en het merkwieltje besproken. De jaarplannen en actiepunten 2016 werden veelal uitgevoerd. Ondersteuning van de medewerker marketing en communicatie Bestuurskantoor en Communicatiebureau Ineziatief wordt regelmatig ingezet.
8.1.2	De scholen zijn actief en gericht aan de slag met werving nieuwe leerlingen	<p>De verhouding tussen leerlingen 4-8 jaar en 8 jaar en ouder is op de teldatum 46% - 54%.</p> <p>In 2016 is het deelnamepercentage van Proo in de Gemeenten Ermelo, Nunspeet en Oldebroek gestegen. In de gemeenten Heerde en Epe is daling van het deelnamepercentage. Op scholen in de andere gemeenten is het percentage zo goed als gelijk gebleven.</p> <p>Voor SCOLA Elburg (De nieuwe school voor De Vrijheid) is een PR- en content plan uitgewerkt voor imagooversterking en voor een herkenbare sterke marktpositie. Enkele onderdelen: aanpassing logo, beeldmerk en naam op de ramen, premiums met het nieuwe logo, advertenties rond verhuizing, eerste schooldag en kernwaarden en de organisatie van een reünie. Op de Parkschool en De Montessori Sterrenschool Geerstraat zijn actieplannen gemaakt voor een 'sterk merk'. Diverse actiepunten zijn uitgevoerd.</p> <p>Op alle scholen werden Open Dagen en/of Ukkiedagen georganiseerd voor de werving van nieuwe leerlingen. Voor de Open Dagen zijn gezamenlijke advertenties geplaatst in de HAH-kranten. De scholen hebben zelf op social media de open dagen zoveel mogelijk gedeeld. Voor diverse scholen zijn flyers en posters gemaakt en verspreid. In de School!Week, de week van het Openbaar Onderwijs, organiseren diverse scholen extra activiteiten en open dagen.</p>
8.2 Professionele communicatie, extern en intern, staat centraal		
8.2.1	De communicatie is vernieuwend	<p>In juni 2016 heeft Proo een ontmoeting georganiseerd met de Gemeenten (raadsleden, collegeleden, wethouders en ambtenaren), leden van de RvT en MT van Proo voor een dialoog. Het gesprek ging over strategie, spreiding en instandhouding, bekostiging en technologie op de Inspirium-scholen. Deze bijeenkomst is door alle betrokkenen goed ontvangen.</p> <p>In maart 2016 is de studie ochtend voor studenten georganiseerd samen met de coördinator werkplek leren; een jaarlijkse bijeenkomst.</p> <p>De scholen profileren zich goed op social media en met het versturen van persberichten. Voor een paar pilot-scholen is de website ingericht in een nieuwe CMS en menustructuur.</p> <p>Voor de nieuwe websites, facebook en flyers van de scholen zijn professionele foto's gemaakt voor een goede en welkome uitstraling.</p> <p>Er is een start gemaakt met een professionaliseringstraject 'Communicatie vanuit je Kracht'.</p> <p>Op diverse scholen zijn films gemaakt door School in Beeld voor publicatie op de website, social media en tijdens open dagen.</p>
8.2.2	De communicatie met ouders is actief en professioneel	<p>Tijdens de MT tweedaagse is Ouderbetrokkenheid 3.0 besproken met een frisse blik op de communicatie met ouders. Dit is uitgerold op schoolniveau.</p> <p>Diverse scholen hebben in 2016 een schoolbrochure laten maken met informatie van dagelijks belang en een activiteitenkalender.</p> <p>Diverse scholen zetten de nieuwe app 'Klasbord' in voor de communicatie met ouders.</p> <p>De scholen versturen regelmatig nieuwsbrieven (bijna altijd digitaal) aan de ouders over activiteiten en ontwikkelingen in de school.</p>

--	--	--

Huisvesting		
	Doelen	Resultaten 2016
9.1 De veilige schoolgebouwen van stichting Proo hebben een duurzame uitstraling		
9.1.2	Alle schoolgebouwen van stichting Proo zijn veilig	Op diverse scholen zijn oefeningen gehouden en zijn voldoende bekwame BHV-ers aanwezig. Stichtingsbreed zijn BHV-scholingen aangeboden.
9.1.4	Alle scholen zijn zuinig met energie en gericht op duurzaamheid	Op vrijwel alle scholen zijn slimme meters geplaatst waarbij het energieverbruik op afstand wordt uitgelezen. Op een aantal scholen is energiezuinige verlichting aangebracht.
		Op 7 scholen zijn zonnepanelen aangebracht. Dit levert een aanzienlijke daling op van het elektraverbruik.
9.2 Stichting Proo heeft een evenwichtig en duurzaam scholenbestand		
9.2.3	Stichting Proo ontwikkelt een adequaat en strategisch huisvestingsbeleid	Via de Integrale Huisvestingsplannen wordt een adequaat huisvestingsbeleid ontwikkeld. Er zijn gesprekken gevoerd met de wethouders van de gemeenten. Leegstand wordt zoveel mogelijk opgevuld door externe partners binnen de school te halen.

Financiën		
	Doelen	Resultaten 2016
10.1 Er is een transparant systeem van financiële planning en control op centraal en op schoolniveau		
10.1.1	Tweemaal per jaar vindt een risicoanalyse plaats en worden maatregelen geformuleerd	Iedere maand worden de leerlingenaantallen en personeelsinzet gemonitord. Per trimester is er een rapportage aan het Raad van Toezicht betreffende de realisatie van de exploitatie (inclusief prognose jaarresultaat), onderwijsopbrengsten, HRM-doelen en voortgang op het strategisch beleid. Tevens is hierin een overzicht opgenomen van de lopende bedrijfsvoeringsrisico's.
10.2 Stichting Proo is een financieel solide organisatie		
10.2.1	Stichting Proo heeft een sluitende (meerjaren)begroting	In 2016 is de meerjarenbegroting (MJB) geactualiseerd en er is een sluitende begroting voor de jaren 2017 tot en met 2021.

Wezenskenmerken openbaar onderwijs

In artikel 46 van de wet op het primair onderwijs wordt het karakter van het openbaar onderwijs omschreven. Deze omschrijving vormt voor de scholen van de Stichting Proo een belangrijke leidraad bij de inrichting van de dagelijkse onderwijspraktijk op de scholen. Dit komt terug in de missie van onze stichting. De pluriformiteit wordt vormgegeven door op de scholen actief aandacht te besteden aan de verschillende levensbeschouwelijke en maatschappelijke waarden in onze multiculturele samenleving. (Leren) omgaan met vrijheid, verantwoordelijkheid, verdraagzaamheid, gelijkwaardigheid, solidariteit en samenwerking zijn vormingsgebieden die naast het leren (het verwerven van kennis en vaardigheden) in onze scholen de nodige aandacht krijgen. De algemene toegankelijkheid komt tot uitdrukking in het feit dat er voor elk kind op onze scholen plaats is, behoudens medische en onderwijskundige beperkingen. Iedereen is welkom, ongeacht godsdienst, levensovertuiging of geaardheid.

De kernwaarden van stichting Proo zijn:

- Professioneel
- Betrokken
- Vernieuwend

De missie van Stichting Proo

Stichting Proo biedt toekomstgericht onderwijs, gericht op de totale ontwikkeling van al haar leerlingen en met hoogst haalbare opbrengsten in een veilige omgeving waar eenieder respectvol met elkaar omgaat. Stichting Proo legt op een professionele en inspirerende wijze De basis voor de toekomst van onze leerlingen waarbij de ouders de eerste actieve partner zijn.

De visie van Stichting Proo

We zijn een aantrekkelijke aanbieder van basisonderwijs op de Veluwe. We realiseren onze missie door een professionele lerende gemeenschap te zijn, waarin onze kernwaarden tot uitdrukking komen in ons dagelijks handelen. Het werken aan een ontwikkelingsgerichte, lerende cultuur is feitelijk de kern waarop wij het strategisch beleid van onze stichting duurzaam bekijken. Coöperatief leren, leren van elkaar, doelgericht en planmatig onderwijs gecombineerd met hoge verwachtingen van leerlingen is de basis voor het handelen.

Om onze doelen te bereiken hanteren we de volgende uitgangspunten:

1. Goede relaties zijn essentieel voor respectvolle omgangsvormen tussen medewerkers, leerlingen en ouders onderling;
2. Wij leven herkenbaar onze waarden en normen, wereldburgerschap is een focus;
3. Leerlingen krijgen ruimte om invloed uit te oefenen op hun eigen leertraject en leren dat zij medeverantwoordelijk zijn voor hun eigen ontwikkeling;
4. Het onderwijs is passend en uitdagend voor iedere leerling;
5. Alle scholen bieden op termijn Engels vanaf groep 1. Wetenschap en Techniek hebben een prominente plaats;
6. Het doeltreffend kunnen omgaan met moderne informatie- en communicatiemiddelen (ICT) is essentieel;
7. Alle scholen hebben hoge opbrengsten, werken volgens solide concepten en zijn gericht op een adequate voorbereiding op het vervolgonderwijs;
8. Ons personeel is uitstekend opgeleid, beschikt over eigentijdse vaardigheden en werkt vanuit een lerende houding;
9. Onze scholen werken samen met relevante partners en bieden passende lokale voorzieningen;
10. Ons personeel is zowel in houding als mondeling en schriftelijk interpersoonlijk vaardig en maatschappelijk betrokken.

2.3 Management & Bestuurskantoor

De bestuurder wordt ondersteund door het bestuurskantoor. Het bestuurskantoor adviseert en ondersteunt het Managementteam en medewerkers over onderwijskundige zaken, personeelsbeleid en -beheer, huisvestingsbeleid, en ICT. Het bestuurskantoor (BK) is gehuisvest in het gebouw van de Regio Noord Veluwe aan het Oosteinde 17 te Harderwijk.

De financiële administratie en de personeel- en salarisadministratie is vanaf 2015 uitbesteed aan Onderwijsbureau Twente.

Op het bestuurskantoor werken in 2016 7 medewerkers met een totale werktijdfactor van 6 fte (in 2015: 9 medewerkers met 7,28 fte). In bijlage 2.3 is een overzicht van de medewerkers, hun functie en formatieomvang op het bestuurskantoor opgenomen gedurende de afgelopen vier jaren.

2.4 (Gemeenschappelijke) Medezeggenschapsraad (G)MR

De medezeggenschap is op schoolniveau en op bovenschools niveau geregeld. De afzonderlijke basisscholen en het bestuurskantoor kennen een medezeggenschapsraad (MR), waarin de lokale (school)belangen worden behartigd en waarin ouders en personeel evenredig vertegenwoordigd zijn. De directeur van de school heeft mandaat om met hen het overleg te voeren over schoolspecifieke zaken.

Bovenschools zijn de scholen vertegenwoordigd in de GMR (gemeenschappelijke medezeggenschapsraad) en is de voorzitter van het College van Bestuur de gesprekspartner ten aanzien van het overleg over de bovenschoolse zaken. De GMR bestaat uit 12 personen waarvan 6 er gekozen zijn door en uit de ouders/verzorgers met kind(eren) op de scholen van Stichting Proo en 6 leden vanuit het personeel.

De GMR heeft in het verslagjaar 5 keer vergaderd. De GMR heeft een eigen website onder de Proo website.

De (P)-GMR heeft in 2016 haar instemming verleend aan/positief advies uitgebracht over;

- Bestuursformatieplan 2016/2017
- Meerjarenbestuursformatieplan 2016 – 2019
- Invoering verplichte Eindtoets basisonderwijs
- Notitie spreiding en instandhouding scholen
- Collectieve verzekering tegen financiële gevolgen van arbeidsongeschiktheid
- Uittreden bij Vervangingsfonds per 1 januari 2017
- Vervangingsbeleid

Voorts is met de GMR regelmatig gesproken over de voortgang van het gebruik Sociaal Plan, Functiemix, PR & Marketing en de gevolgen en anticipatie op de negatieve groei leerlingaantallen.

In bijlage 2.4 is een overzicht van de samenstelling van de GMR eind 2016.

2.5 Organisatie en communicatie

Organisatie en management

Per 1 augustus 2012 zijn de toen nog 31 locaties ondergebracht in 7 clusters onder leiding van 7 meerscholendirecteuren. Per augustus 2015 is het aantal meerscholendirecteuren teruggebracht naar 6. Elke school heeft een locatieleider. Samen geven zij vorm aan het onderwijskundig beleid en dragen zorg voor de uitvoering daarvan. Taken en bevoegdheden zijn vastgelegd in een managementstatuut. In 2016 is dit aantal teruggebracht naar vijf meerscholendirecteuren met zeven waarnemend directeuren.

De 5 meerscholendirecteuren en de waarnemende directeuren vormen samen het Managementteam (MT) onder voorzitterschap van een meerscholendirecteur. De business-controller en beleidsmedewerkers zijn, indien gewenst, als adviseur bij het MT aanwezig. Het MT is in 2016 in de regel tweewekelijks bijeengevoerd en er is twee keer een tweedaagse geweest. Er is gewerkt aan de uitvoering van de strategische doelen voor de komende jaren, de formatie, de verdere professionalisering en teamvorming.

Op clusterniveau en op schoolniveau is verder gewerkt aan de lerende organisatie, met name gericht op versterking van de driehoek (MSD, locatieleider en IB-er) en vakmanschap van de leraren.

2.6 Instandhouding

Onder het bestuur van de stichting vallen aan het eind van het verslagjaar 20 openbare basisscholen (BRIN-nummers; 26 locaties) over 8 gemeenten.

Het bestuur heeft een besluit genomen om per 1 augustus 2016 de Heemde in Veessen over te dragen aan Stichting Cambium met als oogmerk door fusie met de Zaaier een onderwijsvoorziening veilig te stellen in Veessen.

In eerste instantie is aan de gemeenteraad van Nunspeet aangegeven dat het brinnummer van de Schakel wordt opgeheven per 1 augustus 2017 en de Schakel fuseert met de Vrijheid. Om verdere initiatieven open te houden voor bestuurlijke samenwerking hebben wij ons voornemen ingetrokken en aangegeven dat wellicht per 1 augustus 2018 het brinnummer opgeheven gaat worden.

Het fusieproces Daltonschool de Bongerd – Zuukerschool is opgestart. Beoogde fusiedatum is 1 augustus 2017.

Door opheffing van een brinnummer kunnen andere scholen die onder de gemeentelijke opheffingsnorm zitten, door middel van de toepassing van het wettelijk instrument van de gemiddelde schoolgrootte, blijven voortbestaan.

De instandhouding als dislocatie is kostbaar en een aantal scholen is klein tot zeer klein qua leerlingaantal. Proo heeft daarom in 2015 beleid vastgesteld over de verdere toekomst van de openbare scholen met inachtneming van de volgende criteria: leerlingenaantal, leerling potentieel, kwaliteit, andere (openbare) scholen in de kern, kosten/batenafweging. De notitie: Proo in 2020: Krachtige Kwalitatieve Kernscholen gaat ervan uit dat er scholen in stand blijven met een langdurig perspectief voor de toekomst. De scholen zijn financieel gezond en hebben een erkende plek in de samenleving.

Een school moet een minimale omvang van 50 leerlingen (minimaal 3 groepen) hebben en moet sluiten als deze onder de 50 leerlingen zakt, tenzij:

- Er perspectief is dat binnen 2 jaar het aantal leerlingen weer boven de 50 leerlingen komt én
- De kwaliteit van het onderwijs op orde is: er is minimaal een basisarrangement én
- De lasten-baten verhouding van de school positief is (personeel, materieel en qua gebouwlasten binnen- en buitenzijde) óf
- Een schoolbestuurlijke fusie binnen 2 jaar tot de mogelijkheden behoort óf de gemeente een bijdrage levert bij instandhouding in verband met de laatste openbare school in de gemeente of de kern.

De toepassing van dit beleid betekent dat er mogelijk de komende jaren nog scholen c.q. locaties gesloten worden.

2.7 Het scholenbestand en voorzieningen

Het scholenbestand bestaat eind 2016 uit 26 locaties en 26 gebouwen, verspreid over de gemeenten Putten, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Elburg, Oldebroek, Heerde en Epe.

De dislocaties Klein Schovenhorst in Putten en de Fonkelsteen in Harderwijk zijn met ingang van augustus 2016 gesloten. De Montessorisschool is verhuisd uit het gebouw van de Sprengel Vaassen en samengegaan met de Sterrenschool Geerstraat.

In **bijlage 2.7** is een overzicht opgenomen van de scholen van Proo.

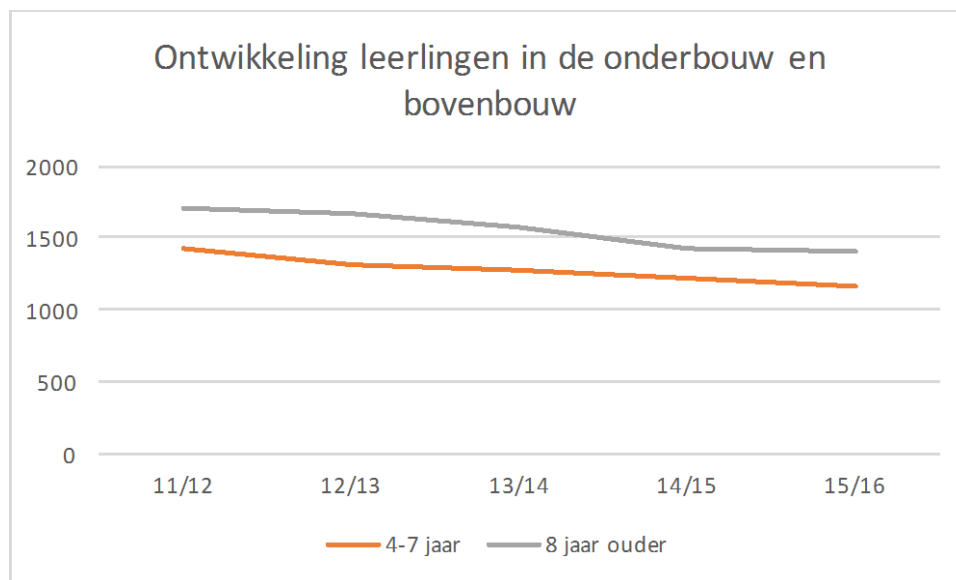
2.8 Het leerlingenbestand

Het totale leerlingenaantal van de Stichting Proo bedroeg op 1 oktober 2016: 2394 leerlingen.

Het leerlingenverloop over de afgelopen jaren is hierna weergegeven. Alle scholen hebben de opdracht om met een actieplan te komen.

Verloop leerlingenaantallen op stichtingsniveau (teldatum 1 oktober)

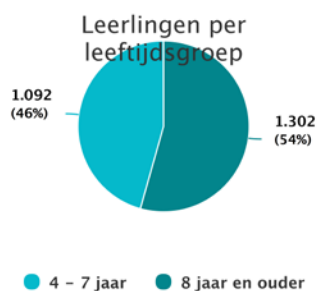
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Totaal Proo	3398	3249	3132	2988	2845	2650	2565	2394
Vershil		-149	-117	-144	-143	-195	-85	-171
Percentage		-4,38%	-3,60%	-4,60%	-4,79%	-6,85%	-3,21%	-6,67%

Het leerlingenaantal is in 2016 gedaald met 6,67 % (in 2015 met 3,21 %). Deze ontwikkeling heeft gevolgen voor de inkomsten en het personeel. In 2016 zijn opnieuw maatregelen getroffen om de financiële en personele gevolgen op te vangen.

Op 13 scholen/ locaties is het leerlingenaantal ten opzichte van 1 oktober 2015 gestegen.

Op 13 scholen/ locaties heeft een daling plaatsgevonden.

Hiernaast is de verdeling te zien tussen leerlingen onder- en bovenbouw op 1 oktober 2016, in percentages resp. 46 en 54 %.

In **bijlage 2.8** is een overzicht opgenomen van het percentage onderbouwleerlingen per school op 1 oktober 2016,

Ook in de regio is een daling van het leerlingenaantal binnen het totale basisonderwijs te zien, zoals onderstaande tabel weergeeft.

Leerlingenverloop in procenten totaal voedingsgebied en Proo

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Proo	-3,7%	-4,6%	-4,8%	-6,85%	-3,21%	-6,67%
Voedingsgebied Proo	-2,00%	-0,40%	-1,93%	-1,22%	-0,92%	-0,50%

In **bijlage 2.8.1** is het leerlingenverloop in procenten, voedingsgebied en Proo opgenomen van 2011 t/m 2015.

2.9 Deelnamepercentage openbaar onderwijs

Het deelnamepercentage van het openbaar onderwijs ligt landelijk al jaren iets boven 30 %. Het deelnamepercentage op de noord en westkant van de Veluwe is lager dan het landelijk percentage (tussen 1 en 15 %) met uitzondering van de oostkant bij de gemeenten Epe en Heerde (rond de 30 %). Aan de noordkant van de Veluwe is het christelijk onderwijs dominant. Een overzicht van het verloop van het absolute aantal en de deelnamepercentages per gemeente over de afgelopen 4 jaren vindt u in de bijlage 2.8.2 en 2.8.3.

In 2016 is het deelnamepercentage van Proo in 5 van de 8 gemeenten gedaald. Er zijn intern analyses voorhanden van de mogelijke oorzaken van deze daling. In alle gevallen is een lokaal of school specifiek plan van aanpak geformuleerd.

Humanistisch vormingsonderwijs

Stichting Proo biedt op alle scholen Godsdienstig en Humanistisch vormingsonderwijs (GVO en HVO) aan. Dit onderwijs wordt verzorgd door leerkrachten die vallen onder de Wet BIO.

2.10 Lokale educatieve agenda (LEA)

In de wet onderwijsachterstandenbeleid worden gemeenten en schoolbesturen verplicht om minimaal 1 keer per jaar gezamenlijk overleg te voeren over het bevorderen van integratie, het tegengaan van segregatie en het bestrijden van onderwijsachterstanden. Deze thema's dienen deel uit te maken van de lokaal educatieve agenda.

Het LEA-overleg krijgt binnen alle gemeenten steeds meer vorm. In veel gevallen wordt dit gecombineerd met de agenda voor het OOGO (huisvesting). LEA is tot nu toe vooral een uitvoerend overleg.

Onderwerpen zijn o.a. de zorgstructuur, de schakelklassen en de combinatiefunctionaris. De meerscholendirecteuren voeren het overleg met de gemeenten. Indien nodig schuift de bestuurder aan.

2.11 Marketing en Communicatie

De drie kernwaarden voor alle scholen van Proo zijn Professioneel, Betrokken en Vernieuwend. De scholen vullen dit aan met kernwaarden die betrekking hebben op het profiel van de school. Hiermee profileren de scholen zich onderscheidend.

Profilering

Er is een start gemaakt met een professionaliseringstraject 'Communicatie vanuit je Kracht'.

De Bongerd in Oene (Epe) heeft als eerste het Professionaliseringstraject gevolgd. De locatieleider heeft met de PR-ouders van de school in 2 of 3 masterclasses van een dagdeel een stappenplan gevolgd. Ze werkten toe naar een gezamenlijke geformuleerde belofte die tot stand komt met behulp van het merkwiel. Ze hebben expliciet gezocht naar de onderscheidende waarde van de school, verdiepten zich in de ouders, bedachten welke vormen passend zijn en hebben voor de belangrijkste thema's van komend schooljaar een redactionele planning gemaakt. De sessies leveren praktische vaardigheden, veel tips en tools voor aansprekende content en concrete producten op. De pilotscholen voor de website gaan als eerste dit traject ook volgen.

Voor de pilotscholen is voor een nieuwe website is gestart met het format, het maken van keuzes voor foto's, quotes, kleuren en inhoud.

Perscontacten

In de plaatselijke en regionale kranten zijn persberichten opgenomen over activiteiten en ontwikkelingen op de scholen en bij Stichting Proo. De scholen zijn steeds meer actief in het aanleveren van persberichten en de contacten met de media worden hiermee versterkt.

De contacten van de Voorzitter College van Bestuur met journalisten uit de regio worden ook actief gelegd. Hierdoor is met name Stichting Proo beter in de media neergezet waardoor de beeldvorming kan worden verbeterd.

Voor de aankondiging van de Open Dagen zijn in verschillende gemeenten gezamenlijke advertenties geplaatst. Een aantal scholen plaatst regelmatig advertenties in plaatselijke media en/of digitale media of nemen deel aan wijkactiviteiten om de school te profileren.

Door middel van gezamenlijke advertenties, posters, via de website en social media werden ouders en nieuwe leerlingen uitgenodigd. Bij PSZ en Kinderopvang worden informatiepakketjes van de scholen en uitnodigingen voor de Open Dag neergelegd.

Stichting Proo en de scholen zijn diverse keren in de plaatselijke en regionale media verschenen, bijvoorbeeld:

- Sluiting van scholen
- Proo biedt algemeen toegankelijk onderwijs
- Open Dagen
- Tientallen scholen willen Sterrenschool worden
- Onderwijsconvenant overleg aan kinderen in AZC Harderwijk
- Predicaat Wereldwijde Sport en Bewegen van de Gezonde School
- Eerste school werkt samen met JOGG
- Opening SCOLA De Vrijheid in Elburg
- Veluwe scholen over op de IEP-toets
- Openbare Wereldwijde weigert te vertrekken uit hart van Wezep
- Klas van de Week: De Korenbloem Putten
- Dode hoek les De Blerck
- Steun voor fusie van scholen in buitengebied Epe

Nieuwsbrief en digitale media

In 2016 hebben de MT leden iedere week een interne Teaminfo uitgebracht, met om de twee weken een algemeen deel, aangeleverd vanuit het Bestuurskantoor, en een school specifiek deel. Periodiek verschijnen nieuwsbrieven vanuit het Inspirium, het Kenniscentrum en de Digitale Plusklas.

De scholen versturen regelmatig nieuwsbrieven aan ouders en verzorgers. Diverse scholen gebruiken de digitale app 'Klasbord' voor de communicatie met ouders en verzorgers.

Op de website van de Stichting www.stichtingproo.nl wordt informatie en nieuws over Proo en de scholen geplaatst en Proo heeft een Twitter- en Facebook-account. De scholen maken veel gebruik van Facebook voor de aankondiging van activiteiten of voor het delen van foto's of video-opnamen. Hiermee worden veel ouders en andere contacten bereikt.

De GMR houdt de informatie over de medezeggenschap bij op de website.

Er is een website voor het Kenniscentrum <http://kenniscentrum.stichtingproo.nl>. Op deze site kunnen ouders en belangstellenden informatie vinden over het Kenniscentrum. De scholen van de Stichting Proo hebben een eigen inlog op de site van het Kenniscentrum om relevante informatie te kunnen bekijken en downloaden.

Dag van de Leraar

Alle leerkrachten hebben in het kader van de 'Dag van Leraar' een boekje ontvangen: 'Wij, de leraar'. Op deze dag zijn de medewerkers getraakteerd op vruchtentaart.

3. Onderwijs en Kwaliteit

3.1 Kwaliteitszorgbeleid

Binnen Proo ligt de focus op het systematisch en doelgericht werken aan de verbetering van de kwaliteit van de hele organisatie binnen de daartoe gestelde kaders in het strategisch beleidsplan.

De (MS)directeur is verantwoordelijk voor de uitvoering van het beleid en specifiek het onderwijskundig leiderschap.

De basis van werken ligt een plannings- en control cyclus. Activiteiten, resultaten worden in een jaarplan benoemd, zichtbaar gemaakt en gevolgd.

Planning en verantwoording

Alle scholen hebben een jaarverslag 2015-2016 en jaarplan 2016-2017 opgesteld. De doelen uit het SBP zijn het uitgangspunt in de plannen. De plannen zijn besproken met de programmadirecteur Onderwijs.

3.2 Klachtenregeling

In het kader van de klachtenregeling is Herman Riphagen (tot 1 augustus 2016) en daarna Eva Meter (werkzaam bij de IJsselgroep) als onafhankelijke vertrouwenspersoon binnen de stichting Proo aangesteld. Proo is aangesloten bij de landelijke commissie onderwijsgeschillen. Verder heeft elke school 1 of 2 schoolcontactpersonen.

Er is in 2016 1 klacht behandeld door de vertrouwenspersoon.

Bij de Rechtbank in Arnhem is 1 klacht ingediend door dezelfde ouder die in 2012, 2013 en 2014 klachten heeft ingediend bij de Onderwijsgeschillencommissie. Het betrof dit keer een klacht met betrekking tot de Wet bescherming persoonsgegevens. De klacht is nog in behandeling.

3.3 Inspectie

De onderwijsinspectie in Zwolle houdt toezicht op de kwaliteit van het onderwijs. De heer J. Wierda is vanaf 2016 de inspecteur voor Proo.

Stichting Proo heeft geparticipeerd in een pilot "Vernieuwd Toezicht Primair Onderwijs". De Bestuurder heeft in het kader daarvan in het najaar van 2016 overleg gevoerd met de inspecteur over de ontwikkelingen op stichtingsniveau en de individuele scholen zijn nader besproken. Daarnaast zijn er drie scholen bezocht, te weten: De Horsthoek, De Gildeschool en De Schakel. De Sprengel Vaassen is eveneens bezocht in het kader van het regulier kwaliteitstoezicht. Alle scholen kregen het basisarrangement.

Toezicht en arrangementen

Alle scholen van Stichting Proo hebben een basisarrangement. De inspectie stelt in haar feedback gesprek in februari 2016 de arrangementen voor de scholen van Proo vast op basis van de eindopbrengsten 2015-2016 en naar aanleiding van de recent uitgevoerde schoolbezoeken.

De inspectierapporten zijn aanwezig op de betreffende scholen en op het bestuurskantoor. De rapportages van het vierjaarlijks onderzoek zijn ook te downloaden via www.onderwijsinspectie.nl.

3.4 Opbrengsten

Alle scholen maken naast de methode-gebonden toetsen gebruik van methode-onafhankelijke toetsen van Cito. De gegevens zijn opgenomen in het leerlingvolgsysteem van ParnasSys.

Alle scholen van de Stichting Proo nemen sinds 2016 deel aan de IEP-eindtoets.

Opbrengstgericht werken en de basis op orde

Om de leeropbrengsten nog verder te versterken is de afgelopen jaren zwaar ingezet op onderwijskundig leiderschap en "de basis op orde" op alle scholen.

Opbrengstgericht werken vormt een belangrijk speerpunt in het strategisch beleidsplan. In 2014 t/m 2016 is veel aandacht besteed aan het verhogen van de opbrengsten en het vakmanschap van de leerkrachten, o.a. door het regelmatig op de agenda van het MT te zetten, scholing van de directeuren en locatieleiders in onderwijskundig leiderschap, versterking van het onderwijskundig leiderschap in de school, Masterclasses, Train de Trainer programma's, professionalisering van een groot aantal leerkrachten op diverse vakgebieden en het delen van kennis in Professionele Leergemeenschappen.

De focus ligt op de doelen uit hoofdstuk 6.1 van het strategisch beleidsplan en dan vooral 6.1.1 t/m 6.1.4.

Uitstroom naar het VO

Het aantal leerlingen dat uitstroomt naar het VO is de afgelopen 4 jaren vrijwel constant. In 2016 zijn 382 leerlingen van groep 8 uitgestroomd naar het VO. (In 2015: 360, 2014: 426, 2013: 378, 2012: 425,) Hieronder uitstroom per schooljaar naar soort voortgezet onderwijs van het totale aantal leerlingen.

Figuur 1 Uitstroom naar VO Proo totaal 2014

3.5 ICT

Met ingang van schooljaar 2016/2017 is het aantal Inspiriumscholen uitgebreid tot 11. Aan de bestaande Inspiriumscholen zijn De Wereldwilde, Het Noordermeer, De Spreng en De Bongerd toegevoegd.

Het onderwijs op een Inspiriumschool van de Stichting Proo kenmerkt zich door de volgende pijlers:

- Het nieuwe leren (eigentijds en uitdagend onderwijs, talentontwikkeling)
- Educatief partnerschap (actieve betrokkenheid ouders en samenwerking)
- Extended learning (slimme inzet van ICT, flexibiliteit, 21e-eeuwse vaardigheden)

In het jaar 2016 zijn de laatste scholen gemigreerd van C3LO van voormalig Station to Station naar deklas.nu3 van Heutink-ICT. Dit was noodzakelijk door de overname van Station to Station door Heutink-ICT. Voor de Zuikerschool is een uitzondering gemaakt. Het is niet mogelijk de Internetverbinding daar op het vereiste niveau te brengen zodat deklas.nu3 goed kan functioneren. In overleg met Heutink-ICT mag de Zuikerschool gebruik blijven maken van C3LO. Ondersteuning vanuit Heutink-ICT geschiedt op basis van 'best effort'.

Het project Cultuureducatie en digitale media is op 2 Proo scholen ingevoerd. De teams van de Bogen en de Korenbloem zijn in 2016 begonnen met hun scholing. De hoofddoelstelling is dat alle leerlingen met gebruik van digitale media kennis maken met alle disciplines binnen cultuureducatie. De 21^e- eeuwse vaardigheden als samenwerken, creativiteit en ict-vaardigheden worden versterkt. De nadruk ligt op deskundigheidsbevordering van leerkrachten voor gebruik van digitale media bij cultuureducatie. Er is een duidelijke link met het Inspirium.

Om ICT nog steviger in het onderwijs te kunnen inzetten, zijn gesprekken gevoerd om te komen tot een 'Bring your own device' project

Dit plan, bedoeld om ouders tegen gunstige voorwaarden een tablet of laptop voor hun kind te laten kopen, al dan niet in combinatie met medefinanciering door Proo, is gepresenteerd aan de directeuren, locatieleiders en MR-en. Tot uitvoering is het (nog) niet gekomen door twijfels bij school en MR of de ouders wel bereid zullen zijn hieraan mee te betalen.

Na de migratie van E-mail naar Office365 in het najaar van 2015 is er in 2016 veel aandacht geweest voor het gebruik van Onedrive en Sharepoint. Steeds vaker wordt Office365 ingezet voor samenwerking en het delen van documenten.

Plan van aanpak hoog- en meerbegaafdheid (digitale plusklas)

Ook in 2016 had de Stichting Proo weer twee groepen in de Digitale Plusklas met totaal ca. 30 leerlingen. Dit 'Onderwijs op afstand' voldoet in grote mate aan de onderwijsbehoeften van deze hoogbegaafde kinderen. Er zijn drie informatiebijeenkomsten georganiseerd voor ouders en leerkrachten.

Op vrijwel alle scholen is een beleidsplan hoogbegaafdheid en worden hoog- en meerbegaafde leerlingen extra begeleid. Op scholen zijn verdere initiatieven ontplooid om extra in te zetten op leerlingen die meer aankunnen o.a. deelname aan plusklassen in samenwerking met het VO.

3.6 Passend onderwijs

Op 1 augustus 2014 is de wet Passend onderwijs ingevoerd. Alle basisscholen hebben de wettelijke taak om passend onderwijs te geven. De samenwerkingsverbanden weer samen naar school zijn opgeheven en alle scholen zijn aangesloten bij een nieuw regionaal samenwerkingsverband. De scholen van stichting Proo zijn aangesloten bij twee verschillende samenwerkingsverbanden:

Het samenwerkingsverband Onderwijzorgkoepel Noord-Veluwe (Zeeluwe) omvat de scholen in de gemeenten Nijkerk, Putten, Ermelo, Harderwijk, Zeewolde, Nunspeet, Elburg en Epe.

Het samenwerkingsverband 2305PO in de regio Zwolle werkt met kamers. De kamer de Stroming omvat de openbare scholen in en rond Zwolle en de Jenaplanschool en Vrije School in Zwolle. De scholen van de stichting Proo in de gemeenten Heerde en Oldebroek vallen eveneens onder deze kamer de Stroming.

De regionale indeling is door de minister vastgesteld, in overleg met de betrokken besturen in de regio's.

Voor de missie, visie en het ondersteuningsplan van de beide samenwerkingsverbanden verwijzen wij u naar de websites:

Zeeluwe : <http://www.zeeluwe.nl/>

Stroming: <http://www.dcestroming.nl/>

De middelen van de samenwerkingsverbanden worden ingezet voor;

- Directe inzet in het onderwijs, bijvoorbeeld de inzet van een onderwijsassistent;
- Indirecte inzet in het onderwijs, bijvoorbeeld een zorgcoördinator/IB;
- Professionalisering leerkrachten/IB;
- Inzet expertise;
- Arrangementen;
- Hulpmiddelen of aanpassingen ten behoeve van passend onderwijs.

Binnen Proo is in 2016 het volgende ontwikkeld/geïmplementeerd en geborgd op het gebied van passend onderwijs:

- Onderwerpen betreffende passend onderwijs staan periodiek op de agenda van het KCO en die van het MT;
- Het ondersteuningsplan van onze beide SWV zijn omgezet in een uitvoeringsplan;
- De Monitor van Zeeluwe is door alle betrokken scholen ingevuld;
- In alle gemeenten van st. Proo is "de lokale foto" besproken. Het SWV Zeeluwe bespreekt per gemeente de uitkomsten van de Monitor;
- Het programma BOUW! (voorkomen en begeleiden van leesproblemen) is op alle scholen ingevoerd;
- De schoolondersteuningsprofielen (SOP's) zijn door de scholen geëvalueerd;
- Voor het inzetten van arrangementen is een plan opgesteld.
- In de schoolgidsen en op de website wordt het vorm geven van passend onderwijs beschreven;
- Op voorlichtingsavonden voor ouders komt Passend Onderwijs aan de orde.

3.7 Kennis Centrum Onderwijs (KCO)

In het Kenniscentrum is de expertise gebundeld die nodig is om aan de verschillende leerbehoeftes van de kinderen op de basisscholen tegemoet te komen. Een onderwijsadviseur (GZ-psychologe) van de Stichting Proo voert de coördinatie en de uitvoerende werkzaamheden. Daarnaast verrichtten in 2016 3 orthopedagogen van Stichting Proo die de nodige kwalificaties hebben (ten minste universitair geschoold, orthopedagogiek/ psychologie) werkzaamheden voor het Kenniscentrum. Totaal gaat het om 1,4 FTE bij het Kenniscentrum.

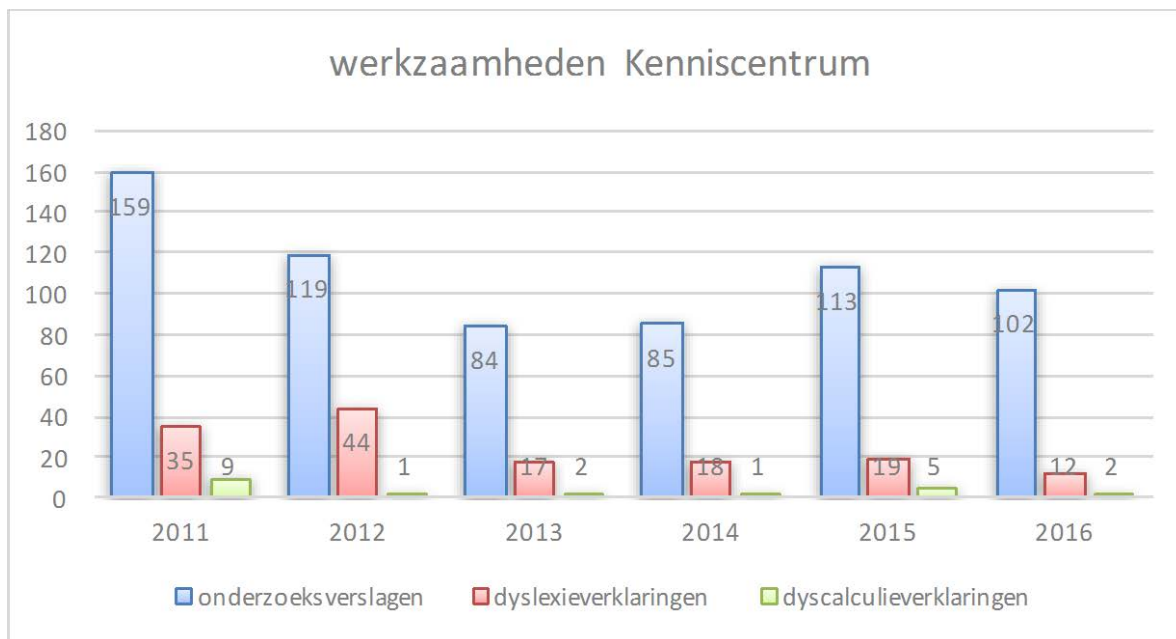
Sinds augustus 2016 is de naam van het kenniscentrum gewijzigd in "Kenniscentrum Onderwijs". Hiermee wordt aangegeven dat de werkzaamheden een breder terrein beslaan. Er is een koppeling gemaakt tussen de zorg & begeleiding (o.a. vormgeven aan Passend Onderwijs) en de resultaten van ons onderwijs bij Proo.

Het KCO is werkzaam op de volgende gebieden:

- Leerlingconsultaties;
- Leerlingbegeleiding;
- Procesbegeleiding en professionalisering (op schoolniveau en leerkrachtniveau);
- Onderwijskwaliteit;
- IB-netwerk (voorbereiding en uitvoering);

Leerlingbegeleiding:

In het jaar 2016 is sprake geweest van een afnemend aantal onderzoeken en dyslexieverklaringen. Zie hiervoor de onderstaande grafiek.

Figuur 2 Werkzaamheden Kenniscentrum en verklaringen

4. HRM

4.1 Beleidsontwikkeling.

In 2016 is er beleid vastgesteld ten aanzien van:

- Bestuursformatieplan 2016/2017
- Meerjarenbestuursformatieplan 2016 – 2019
- Collectieve verzekering tegen de gevolgen van arbeidsongeschiktheid
- Uittreden Stichting Proo bij het Vervangingsfonds
- Vervangingsbeleid
- Stagebeleid
- Versterking kwaliteit onderwijs
- Competentiemanagement
- Professionalisering
- Werken met kaderteams

4.2 Professionalisering

Op basis van het Strategisch Beleidsplan en de behoeften binnen de school is er een professionaliseringsagenda opgesteld. Er wordt bewust de komende vier jaar met een beperkte groep aan opleiders gewerkt. De prioriteit ligt bij het ontwikkelen van professionele leergemeenschappen, scholing (voor de opleiding tot) directeurs, de realisatie van de doelstellingen in het Strategisch Beleidsplan voor wat betreft de Engelse taal, ICT en Nederlandse taal.

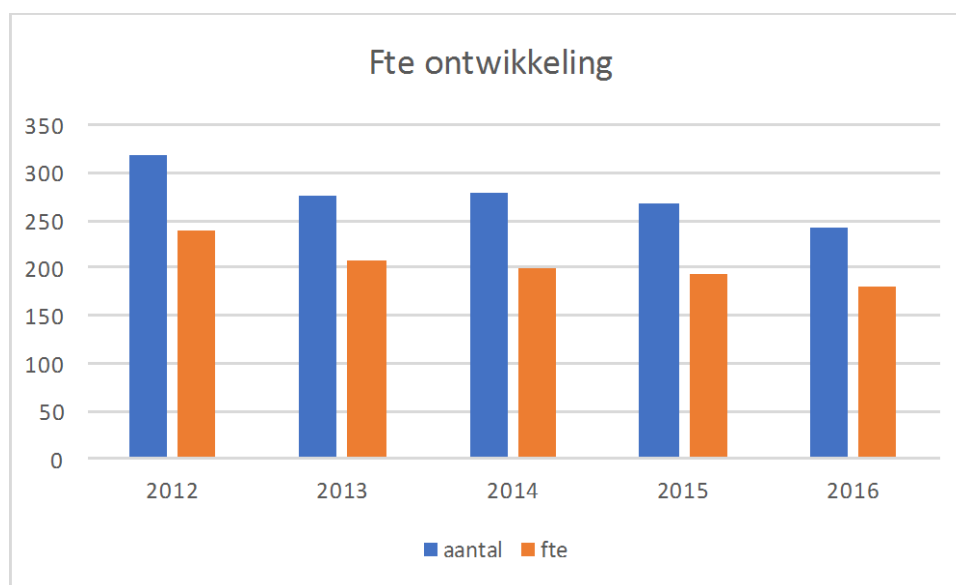
Stichting Proo heeft het vierjarig professionaliseringstraject zoals gestart in 2014/2015 voortgezet. In de drie masterclasses voor alle personeelsleden zijn de laatste ontwikkelingen en kennis m.b.t. onderwijsinhoudelijke thema's besproken. De opgedane kennis uit de masterclasses wordt vertaald naar het handelen op de werkvloer. Het versterken van het handelen van de leerkracht vormt het belangrijkste doel van deze activiteiten.

4.3 Formatie en personeelsbestand

De bezetting (exclusief vervangers te declareren bij het vervangingsfonds) per 31 december 2016 in vaste en tijdelijke dienst bedroeg 179,4 fte. (exclusief ziektevervangers, inclusief ziektevervangers 186,7). Eind 2014 was dat nog 195 fte. Van de bezetting van 179,4 fte was 20 fte in tijdelijke dienst en 159,4 fte in vaste dienst. Hiervan was 4,2 fte aan vast personeel in de vervangingspool geplaatst. Ten opzichte van 2015 is de formatie in vaste dienst verminderd en is tijdelijke formatie en vast personeel in de vervangingspool toegenomen. De omvang van de formatie is de laatste vijf jaar dalende.

De omvang van de formatie is de laatste vijf jaar dalende.

Hieronder een overzicht van de personele bezetting (exclusief vervangers te declareren bij het vervangingsfonds) per 1 augustus, in de afgelopen vijf jaar.

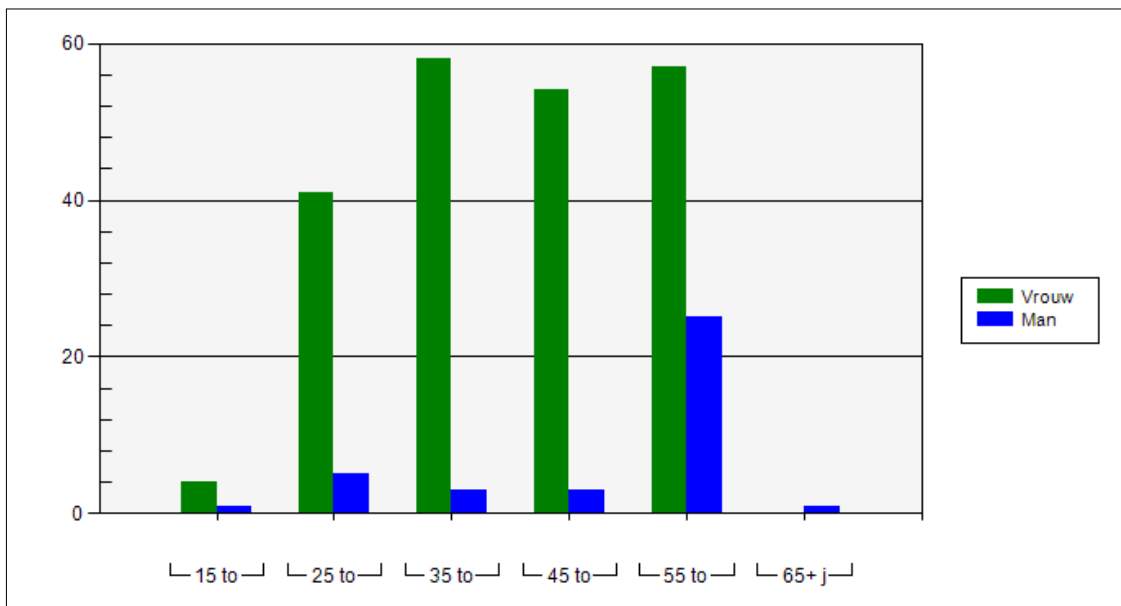

Figuur 3 ontwikkeling aantal fte per 1 augustus van de jaren 2012 tot en met 2016.

De landelijk gemiddelde leeftijd van het onderwijspersoneel in 2015 is 40,40 jaar.
De gemiddelde leeftijd van het onderwijzend personeel bij stichting Proo per 1 oktober 2016 bedraagt 42,84 jaar.

Na de zomer van 2016 is op een aantal scholen een tijdelijke wijziging in de directiestructuur doorgevoerd. Een aantal locatieleiders is benoemd tot waarnemend directeur in afwachting van een besluit over een eventuele aanpassing van de directiestructuur. Hiertoe is eind 2016 een onderzoek gedaan. Naar verwachting wordt een eventuele aanpassing per 1 augustus 2017 doorgevoerd. Na de zomer van 2016 telde de Stichting Proo 12 leden van het MT. Per 1 december is daar nog 1 waarnemend directeur aan toegevoegd. De groep van 13 directeuren bestaat uit 5 directeuren van meerdere scholen en 8 waarnemend directeuren die leidinggeven aan één school. Naast een aanpassing in de structuur zijn ook de portefeuilles van de meerscholendirecteuren geminimaliseerd. De reden voor deze maatregelen was de door de meerscholendirecteuren aangegeven werkbelasting.

Net als in voorgaande jaren werkten er binnen de Stichting Proo meer vrouwen (80%) dan mannen. Dit geldt voor alle scholen. Dit geldt voor alle scholen. Bij de functies in de schoolleiding is de verhouding man/vrouw na de zomervakantie 2016 als volgt: 7 vrouwelijke directeuren en 6 mannelijke directeuren.

Figuur 4 Leeftijdsopbouw van alle personeelsleden per 31 december 2016.

Uit de hiervoor opgenomen grafiek blijkt dat op per 31 december 2016 de leeftijdsverdeling bij de vrouwen evenredig verdeeld is. Bij de mannen is er een grote vertegenwoordiging in de categorie 55 tot 65 jaar.

De categorie onderwijsondersteunend personeel bestaat uit: conciërges, onderwijsassistenten, medewerkers kenniscentrum, administratieve krachten en medewerkers bestuurskantoor.

4.4 Sociaal Plan en reorganisatieplan.

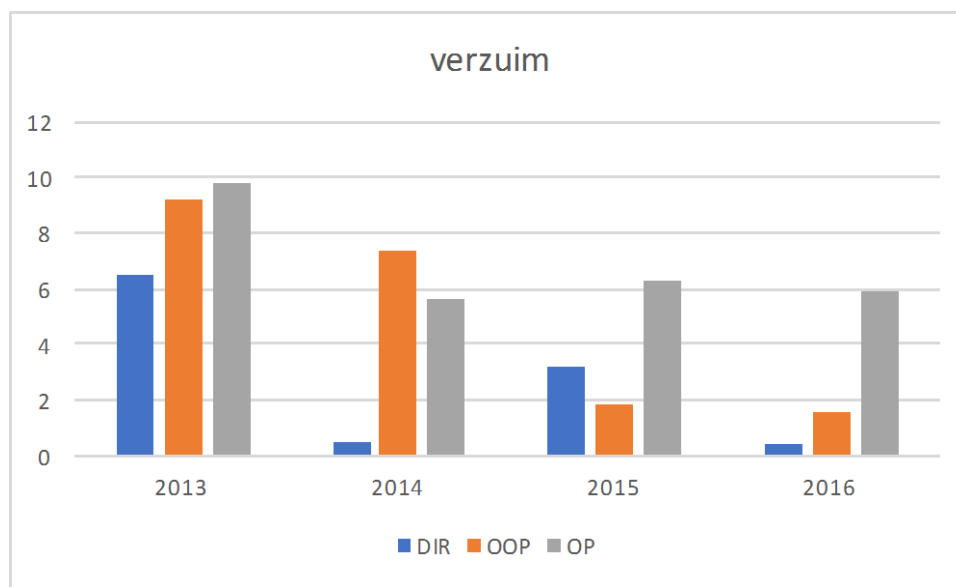
In het voorjaar van 2016 is in overleg met de vakbonden vastgesteld dat de reductie van de personele lasten van 24,1 FTE per 1 augustus 2017, ten opzichte van 1 augustus 2015, niet gerealiseerd is/wordt gedurende de vrijwillige fase van het Sociaal Plan. Daarom is in mei 2016 een Sociaal Plan 2^e fase met de vakbonden overeengekomen waarbij personeelsleden aangewezen zijn die per 1 augustus 2017 gedwongen ontslag wordt verleend. In de periode van mei tot 1 augustus 2016 is er door het onderwijs gevend personeel echter nog zodanig gebruik gemaakt van het Sociaal Plan, dat voor de zomervakantie duidelijk werd dat er geen onderwijs gevend personeel in het Risico Dragend Deel van de Formatie geplaatst hoefde te worden per 1 augustus 2017. Gedwongen ontslagen voor het onderwijsgevend personeel per 1 augustus 2017 zijn daarmee niet aan de orde. Voor het onderwijsondersteunend personeel geldt dat de beoogde reductie niet op vrijwillige basis gerealiseerd wordt en blijven de plaatsingen in het Risico Dragend Deel van de Formatie gehandhaafd.

4.5 Mobiliteit.

Stichting Proo kent een actief mobiliteitsbeleid. Elk jaar wordt elke medewerker benaderd en gevraagd de personele wensen voor het komende schooljaar kenbaar te maken. Per 1 augustus 2016 zijn er 105 mutaties doorgevoerd voor wat betreft wisseling functie, school, werktijdfactor of ontslag.

4.6 Verzuim.

Het verzuim bedroeg in 2016 gemiddeld 5,16%. De laatste jaren beweegt het verzuimcijfer zich tussen de 5 en 6%.

Figuur 5 verloop van het percentage verzuim in de afgelopen 3 jaar

In de vervanging wordt voorzien door de inzet van invalkrachten en poolers. De groep invalkrachten bestaat uit oud-Proo-medewerkers die een wachtgelduitkering ontvangen en meestal jonge afgestudeerde leerkrachten. De poolers bestaan uit medewerkers van de Stichting Proo die ingezet worden op vervanging. In het kalenderjaar 2016 is het besluit genomen per 1 januari 2017 uit het Vervangingsfonds te treden. Dat betekent dat er nog nauwelijks premie aan het Vervangingsfonds betaald wordt in 2017 en verder, maar dat de kosten van vervanging voor eigen rekening zijn. Leidinggevenden hebben trainingen ontvangen gericht op de preventie -en reductie van verzuim. Alle medewerkers zijn erop geattendeerd/erin gestimuleerd op vrijwillige basis deel te nemen aan een door de werkgever georganiseerde gezondheidscheck begin 2017.

4.7 Informatievoorziening en overig

De regelingen op het gebied van personeelsbeleid zijn gebundeld in het Handboek Personeel en zijn digitaal beschikbaar via Axserion. Dit handboek wordt regelmatig geactualiseerd en aangevuld en is op elke school en op het bestuurskantoor in te zien. Eind 2016 is ook gestart met het plaatsen van documenten in, een voor alle medewerkers toegankelijke plaats, in Office 365. Medewerkers worden via artikelen in de Teaminfo's geïnformeerd over beleidsontwikkelingen binnen de Stichting en daarbuiten.

5 Huisvesting en facilitaire zaken

5.1 Aanvragen, afhandeling en planning

Naast allerlei werkzaamheden die voortvloeiden uit het Meerjarenonderhoudsplan (MOP) zijn er geen relevante zaken te melden die plaatsvonden in 2016:

5.2 Nieuwbouw en renovatie

In 2016 zijn onder meer de volgende projecten gerealiseerd:

- Plaatsen van keukenblokjes in lokalen van 7 scholen;
- Plaatsen van akoestische kubussen op De Delta (geluidsreducering);
- Vervanging noodverlichtingsarmaturen;
- In het voorjaar 2016 is De Vrijheid verhuisd naar de Scola Elburg en is het oude schoolgebouw overgedragen aan de gemeente Elburg.

5.3 Facilitaire zaken

De gemeente Harderwijk heeft de “duurzaamheidsmaatregelen primair onderwijs 2016” vastgesteld. Voor de Delta en de Veste is subsidie beschikbaar voor het isoleren van daken. De uitvoering vindt plaats in 2017.

Het contract met de firma Westenberg voor het opstellen van een Meerjarenonderhoudsplan is opgezegd per 1 januari 2017. Een nieuw aanbestedingstraject loopt.

De gemeente Putten is akkoord gegaan met het beschikbaar stellen van een krediet voor vervanging van dakbedekking bij de basisschool Schovenhorst. Uitvoering vindt plaats in de zomervakantie 2017-2018.

6 Financiën

6.1 Inleiding

Het jaarverslag 2016 wordt in een separaat bestuursverslag en een financiële jaarrekening opgeleverd. Dit hoofdstuk is een samenvatting van de financiële jaarrekening.

Achtereenvolgens wordt ingegaan op de balans per 31 december 2016, de staat van baten en lasten, de investeringen en het financiële beleid. In de afzonderlijke (voorgeschreven) continuïteitsparagraaf (Hoofdstuk 8), wordt ingegaan op de verwachte financiële gevolgen van het gevoerde en uit te voeren beleid, het risicomanagement-systeem en de rapportage van het toezichthoudend orgaan.

6.2 Financiële situatie per 31 december 2016

Balans

Hieronder is de gerealiseerde balanspositie per ultimo 2016 en 2015 weergegeven. De activa-zijde geeft de opbouw van de bezittingen weer. De passiva-zijde toont hoe de totale bezittingen zijn gefinancierd.

Balans (x € 1.000)	2016	2015	2016	2015
ACTIVA			PASSIVA	
Vaste activa			Eigen vermogen	1.697 1667
Materiële vaste activa	2.014	2.127	Voorzieningen	1.595 1593
Financieel vaste activa	23	24	Langlopende schulden	8 12
	<u>2.036</u>	<u>2.151</u>	Kortlopende schulden	2.258 1991
Vlottende activa				
Vorderingen	889	995		
Liquide middelen	2.632	2.117		
	<u>3.521</u>	<u>3.112</u>		
Totaal activa	<u>5.558</u>	<u>5.263</u>		<u>5.558 5.263</u>

Reserves

De reserves blijven vrijwel gelijk door het minimale positieve resultaat.

Voorzieningen

De voorzieningen dienen voor de gelijkmatige verdeling van lasten voor groot onderhoud over meerdere jaren en ter dekking van reeds aangegane personele verplichtingen welke in de nabije toekomst tot een uitgave zullen leiden.

Voorzieningen (x € 1.000)	2016	2015
Voorziening groot onderhoud	<u>1.403</u>	<u>1.427</u>
	1.403	1.427
Personele voorzieningen		
Voorziening jublieumgratificaties	113	100
Voorziening reorganisatiekosten	13	46
Voorziening functiemix	<u>66</u>	<u>20</u>
	192	166
Totaal voorzieningen	<u>1.595</u>	<u>1.593</u>

De voorziening groot onderhoud is gevormd op basis van een meerjarenonderhoudsplan dat periodiek wordt geactualiseerd. Voor het laatst is dit in 2014 gebeurd en een nieuwe analyse wordt momenteel aanbesteed. Jaarlijks wordt een vast bedrag als kosten voor groot onderhoud opgenomen in het resultaat en aan de voorziening toegevoegd. De werkelijke uitgaven voor groot onderhoud worden aan de voorziening onttrokken.

De voorziening Jubileumgratificaties is gevormd ter dekking van toekomstig te verwachten uitkeringen in verband met 25- en 40-jarige ambtsjubilea. Het saldo is bepaald op basis van de door VOS/ABB opgezette eenvoudige berekeningswijze, zijnde een vast bedrag van € 700 per fte.

De reorganisatievoorziening is gevormd ter dekking van te verwachten uitkeringen in het kader van het sociaal plan 2015-2017.

De voorziening functiemix is gevormd als gevolg van de overeenkomst met de vakbonden om uiterlijk per augustus 2017 46% van de leerkrachten in salarisschaal LB te plaatsen, waarbij met terugwerkende kracht vanaf 1 augustus 2015 de salarisschaal wordt toegepast voor deze personeelsleden.

Kengetallen

Voor financiële sturing wordt gebruik gemaakt van kengetallen. Hierna staan een aantal belangrijke kengetallen vermeld, met de bijbehorende norm van OCW.

Ken- en stuurgetallen	2016	2015	ondergrens	bovengrens
Vermogensbeheer				
Solvabiliteit	31%	32%	30%	geen
Kapitalisatiefactor	32%	30%	geen	35%
Budgetbeheer				
Liquiditeit	1,6	1,6	0,5	1,5
Rentabiliteit	0%	-1%	0%	5%

Solvabiliteit: De bezittingen zijn voor 31% gefinancierd met eigen vermogen. Ten opzichte van 2015 is er een daling opgetreden onder invloed van oplopende kortlopende schulden vooral als gevolg van investeringen in december 2016 in ICT.

Kapitalisatiefactor: het totale vermogen minus de waarde van gebouwen in een percentage van de totale baten. Een te hoge factor zou kunnen wijzen op spaargedrag en onvoldoende middelen ter beschikking stellen aan het onderwijs zelf.

Liquiditeitsratio: Het resultaat is vrijwel nihil, het verschil tussen investeringen en afschrijvingen is klein en de voorzieningen zijn per saldo vrijwel gelijk waardoor de verhouding tussen liquide middelen en kortlopende schulden constant blijft.

Rentabiliteit: Het resultaat is vrijwel nihil. De rentabiliteit is derhalve nihil en valt binnen de range van minimum en maximale waarde die op de langere termijn noodzakelijk is.

6.3 Financiële gang van zaken gedurende het verslagjaar

Exploitatierkening

Hieronder is de verdichte staat van baten en lasten (de exploitatierkening) over het boekjaar 2016 weergegeven, afgezet tegen de begroting 2016 en de realisatie van 2015.

Staat van baten en lasten (x € 1.000)	Werkelijk 2016	Begroot 2016	Werkelijk 2015
Baten			
Rijksbijdragen OCW/EL&I	16.001	15.776	16.238
Overige overheidsbijdragen	357	197	374
Overige baten	345	227	322
Totaal baten	16.703	16.200	16.934
Lasten			
Personeelslasten	13.327	13.112	13.792
Afschrijvingen	377	367	371
Huisvestingslasten	1.550	1.582	1.629
Overige materiële lasten	1.418	1.331	1.345
Totaal lasten	16.672	16.392	17.136
Saldo baten en lasten	31	-192	-202
Saldo financiële baten en lasten	-2	-2	3
Netto resultaat	29	-194	-199

Toelichting verschil ten opzichte van de begroting:

De **baten** zijn ruim €500.000 beter dan begroot, met ca. €200.000 aan extra baten van de samenwerkingsverbanden die vanaf 2016 ook de middelen van zware ondersteuning hebben overgedragen naar de deelnemende besturen.

De overige overheidsbaten zijn hoger dan begroot als gevolg van extra gemeentelijke bijdragen voor achterstandsleerlingen. Bij de overige baten zijn vooral twee detacheringen en ouderbijdragen die voor extra baten zorgen.

De **personele lasten** zijn €215.000 hoger dan begroot door hogere salariskosten (€37.000) dotatie voorziening jubilea (+€38.000), dotatie voorziening functiemix (€46.000), meer kosten scholing (+ €84.000), kosten inhuur personeel en interim-management (+ €112.000), hogere uitkeringen (- €160.000) en diversen (+ €58.000).

De **afschrijvingslasten** zijn ca. €10.000 hoger dan begroot doordat er bij de sluiting van scholen activa versneld afgeschreven is.

De **huisvestingslasten** zijn ca €30.000 lager dan begroot, door minder schoonmaakkosten (- €37.000), minder energielasten, door nieuwe contracten (- €26.000), hogere gebruikerslasten MFA's en bestuurskantoor (+ €34.000) en diversen (- €1.000).

De **overige materiële lasten** zijn €87.000 hoger dan begroot, door hogere overige beheerskosten door enkele niet begrote externe onderzoeken (+ €44.000), hogere ICT-kosten vanwege relatief veel storingen (+ €21.000), schoolse activiteiten, die voorheen niet opgenomen waren in de administratie (+ €26.000) en diversen (- €4.000).

Toelichting grootste verschillen ten opzichte van 2015:

De **baten** zijn in 2016 € 230.000 minder. Dit is vooral een gevolg van minder rijksbijdragen. De rijksbijdragen zijn minder door een groot aantal factoren. Sterk negatief hebben gewerkt een daling van het aantal leerlingen en daling van het aantal leerlingen met een achterstand (gewicht). Positief, maar onvoldoende om de negatieve oorzaken te compenseren, compensatie voor gestegen salariskosten, overdracht zware zorg van de samenwerkingsverbanden, fusie van twee scholen en toename asielzoekerleerlingen. Het verschil tussen 2015 en 2016 voor gemeentelijke middelen, overige overheid en overige baten bedraagt in totaal ca. € 40.000 vooral door meer toename van projecten.

De **personele lasten** zijn ruim € 450.000 lager door lagere salariskosten onder andere als gevolg van afname van de bezetting (- € 600.000), extra inhuur personeel (€ 90.000), meer kosten scholing (€ 30.000) en diversen (€ 30.000).

De **huisvestingslasten** zijn € 70.000 lager door met name door een lagere dotatie onderhoud als gevolg van bijstelling van het meerjarenonderhoudsplan na vaststellen van de begroting 2015.

De **overige materiële lasten** zijn ruim € 70.000 hoger, meer kosten deskundigenadvies en beheer (+€ 38.000), meer kosten ICT, door licenties en overgang naar de klas.nu3 (+€ 62.000) en minder kosten reproductiekosten (- € 33.000).

6.4 Investeringen

In 2016 is er wederom sprake geweest van een beperkt investeringsbudget, € 260.000. De overschrijding is minimaal en is een gevolg van een grote investering in ICT-middelen voor het personeel in december 2016.

Investeringen (x € 1.000)	2016	2015
Gebouwen en terreinen		
Inventaris en apparatuur	263	340
Leermiddelen	10	32
Totaal investeringen	<u>273</u>	<u>372</u>

6.5 Financiële beleid

Treasury statuut

In haar treasury beleid werkt Proo volgens een in 2016 opgesteld financierings- en beleggingsstatuut. Doordat sprake is van schatkistbankieren is het niet toegestaan om te beleggen. Actualisatie van het treasury statuut zal in 2017 plaatsvinden.

Financieel beleid

Vanaf 2015 is de financiële-, personeel- en salarisadministratie uitbesteed aan Onderwijsbureau Twente te Borne, Het niveau van de financiële administratie is gestegen tot een goed niveau.

Voorjaar 2013 is het nieuwe Strategisch Beleidsplan (SBP) vastgesteld. De financiële vertaling is omgezet in de actualisering van de (meer)jaarbegroting en door het invoeren van budgethouderschap.

Dit laatste leidt ertoe dat de doelstellingen uit het SBP zowel kwalitatief als kwantitatief gemonitord gaan worden tijdens het jaar door middel van trimsterrapportages. In 2016 zijn verdere stappen gezet om de trimsterrapportages door te ontwikkelen. Onder andere is een stoplichtrapportage opgenomen voor vrijwel elk beleidsonderdeel. In 2016 is besloten het toekomstige kwaliteitshandboek, dat met name gericht zal zijn op het borgen van de kwaliteitsdoelstellingen in de vorm van pdca cycli, opname in structurele (jaar)planningen van meer activiteiten en beheersingsmaatregelen, gekoppeld gaat worden aan het volgende SBP.

Door Flynth en Stichting Proo is gezamenlijk een risicoscan uitgevoerd in 2015. Uitkomst van de risicoscan is dat de reserves zich nog kunnen verbeteren. Dit is met name een gevolg van de verhouding tussen investeringen, kortlopende schulden enerzijds en de reserves anderzijds. De meerjarenbegroting voor de jaren 2017 tot en met 2021 heeft als uitgangspunt het realiseren van duidelijk positieve financiële resultaten om de reserves verder te versterken.

7 Continuïteitsparagraaf

7.1 Gegevensset

A1. Kengetallen

Als kengetallen zijn achtereenvolgens opgenomen kengetallen met betrekking tot de ontwikkeling van de omvang van het personeelsbestand in de komende jaren, ontwikkeling van het aantal leerlingen per 1 oktober en de ontwikkeling van de kengetallen solvabiliteit en liquiditeit. Vanwege de beperkte omvang van de reserves en liquide middelen is het kengetal kapitalisatiefactor niet opgenomen. De kapitalisatiefactor is een maatstaf om te beoordelen of de ontvangen subsidies efficiënt worden ingezet en wordt berekend als deling tussen balanstotaal minus gebouwen en totale baten. Te hoge waarden duiden erop dat er mogelijk onvoldoende middelen ter beschikking komen van het onderwijs.

	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022
bezetting scholen, leerkrachten	130	118	110	107	103	101
bezetting scholen, OOP	4	4	4	5	7	6
management	17	15	15	14	14	13
administratief medewerkers	3	3	3	3	2	2
conciërges	6	5	5	5	3	3
bestuurskantoor	8	7	7	7	2	2
vervangingen eigen rekening	16	15	14	14	13	13
Totaal	184	167	158	155	146	141

De personele bezetting is afgeleid van de formatiebehoefte op de scholen en bestuurskantoor door de vermindering van het aantal leerlingen en scholen.

	Realisatie					Prognose			
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Aantal leerlingen per 1 oktober	2985	2846	2648	2564	2393	2273	2145	2024	1941
Mutatie t.o.v. voorgaande jaar (absoluut)	-146	-139	-198	-84	-171	-120	-128	-120	-84
Mutatie t.o.v. voorgaande jaar	-4,7%	-4,7%	-7,0%	-3,2%	-6,7%	-5,0%	-5,6%	-5,6%	-4,1%

Het aantal leerlingen is in elk jaar afgeleid van het voorgaande jaar waarbij de instroom voorzichtig ingeschat is.

Overige kengetallen	2017	2018	2019	2020	2021
Solvabiliteit	33	39	42	46	45
Liquiditeit	1,61	1,56	1,73	1,75	1,84

A 2. Meerjarenbegroting

Balans

Bedragen per 31/12 in duizenden euro's	Prognose 2016	Werkelijk 2016	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
Activa							
Vaste activa							
Materiele vaste activa	2.009	2.014	1.888	1.777	1.736	1.641	1.550
Financiële vaste activa	24	23	24	24	24	24	24
Vorderingen	995	889	995	995	995	995	995
Liquide middelen	2.137	2.632	2.204	2.108	2.448	2.490	2.663
Totaal	5.165	5.558	5.110	4.904	5.202	5.149	5.231
Passiva							
Eigen vermogen	1.617	1.697	1.705	1.919	2.175	2.348	2.366
Vorzieningen	1.549	1.595	1.410	992	1.036	810	874
Langlopende schulden	8	8	4	2	0	0	0
Kortlopende schulden	1.991	2.258	1.991	1.991	1.991	1.991	1.991
Totaal	5.165	5.558	5.110	4.904	5.202	5.149	5.231

De meerjaren-prognose voor de jaren 2017 tot en met 2021 is tegelijkertijd opgesteld met de begroting voor 2017. Uitgangspunt voor de balanspositie was op dat moment de prognose voor het eindresultaat voor 2016. Hierbij was de prognose voor de omvang van voorzieningen, vorderingen, langlopende schulden en kortlopende schulden ontleend aan de eindbalans van 2015.

In de periode 2014-2018 wordt uitvoering gegeven aan het SBP, hetgeen vooral investeringen in ICT betreft. Daartoe wordt jaarlijks een bedrag tussen € 250.000 en € 375.000 uitgetrokken. In de periode wordt tevens uitvoering gegeven aan het plan om het aantal locaties te verminderen. Voor een belangrijk deel is dat al gerealiseerd. In 2017 verdwijnen nog twee leslocaties.

Door het gematigde investeringsbeleid en de te verwachten positieve resultaten zullen de liquide middelen de komende jaren in omvang toenemen. Aangezien we vanaf 2012 gebruik kunnen maken van de schatkistbankieren-faciliteit bij het Ministerie van Financiën en gezien het verloop van de liquide middelen voorzien we geen financieringsproblemen. Wel zal blijvende focus op ontwikkeling van het resultaat en investeringen nodig zijn.

In de voorziening onderhoud is rekening gehouden met de gevolgen van de doordecentralisatie onderhoud per 1 januari 2015. De effecten van de doordecentralisatie zijn vrij gering omdat in het kader van de doordecentralisatie een nieuw meerjarenonderhoudsplan in 2014 was opgesteld.

Staat/Raming van Baten en Lasten

Baten	Prognose 2016	Werkelijk 2016	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
Rijksbijdragen	15.934	16.001	14.910	13.897	13.273	12.631	11.859
Overige overheidsbijdragen	287	357	20	20	20	20	20
Overige baten	287	345	155	90	84	77	77
Totaal baten	16.508	16.703	15.085	14.007	13.377	12.728	11.956
Lasten							
Personeelslasten	13.296	13.327	11.843	10.884	10.511	10.014	9.465
Afschrijvingen	378	377	381	351	345	341	352
Huisvestingslasten	1.541	1.550	1.469	1.392	1.326	1.306	1.233
Overige lasten	1.343	1.418	1.303	1.167	938	894	888
Totaal lasten	16.558	16.672	14.996	13.794	13.120	12.555	11.938
Saldo baten en lasten	-50	31	89	213	257	173	18
Financiële baten en lasten	0	-2	0	0	0	0	0
Resultaat	-50	29	89	213	257	173	18

In de bovenstaande jaarresultaten is gewerkt met de eerdergenoemde ontwikkeling in leerlingenaantal, voor zowel de rijksbijdragen alsmede de overige lasten.

In de personeelslasten is rekening gehouden met verhoging wegens periodieken. Daarnaast is rekening gehouden met zowel de kosten (sociaal plan) als de besparing door afvloeiing van personeel. Voor de periode 2015-2017 is een sociaal plan afgesproken met de betrokken vakbonden.

De huisvestingslasten blijven relatief hoog, ondanks de sluiting van scholen. Bij de overige lasten worden diverse maatregelen voorbereid om de lasten flink te verminderen. Een gevolg hiervan is dat de afschrijvingslasten niet dalen.

7.2 Overige rapportages

B1. Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem.

De organisatie heeft in 2012/2013 een omvangrijke reorganisatie doorgevoerd met reductie van formatie en aanpassing van de organisatiestructuur tot gevolg. De organisatiestructuur is daarmee destijds vormgegeven door invoering van een managementteam, bestaande uit de algemeen directeur en zeven meerscholendirecteuren, daarna in voorbereiding voor een overgang naar een College van Bestuur met een Raad van Toezicht (ingangsdatum maart 2014). Daarnaast is medio 2013 het Strategisch Beleidsplan 2014-2018 (SBP) door het bestuur en managementteam vastgesteld. In dit onderhavige plan wordt met name de gewenste (noodzakelijke) cultuuromslag naar een professionele, betrokken en innovatieve attitude expliciet.

In het kalenderjaar 2014 is vanuit de hierboven beschreven basis verder vormgegeven aan de uitvoering van het SBP. Gesteld kan worden dat de uitvoering op bijna alle niveaus conform planning verloopt.

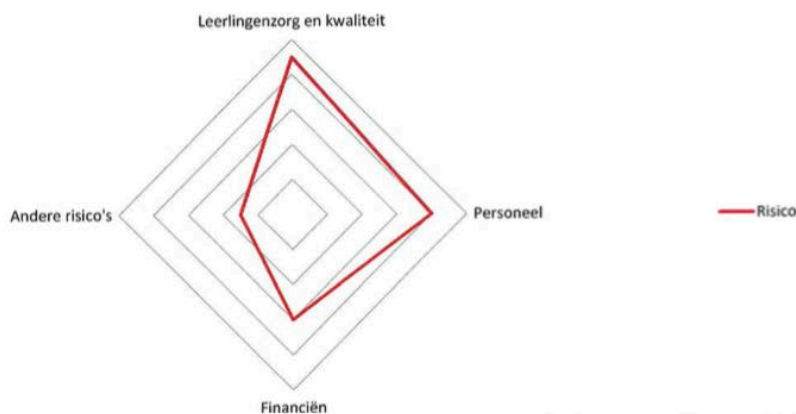
Om het risicobeheersings- en controlesysteem goed te doen functioneren is het van belang dat de betrokken stakeholders (van nature) in staat zijn het proces van identificeren en mitigeren van risico's binnen de verschillende domeinen van de organisatie te herkennen en te doorlopen.

Mede gezien het bovenstaande heeft de organisatie ervoor gekozen om het pad van "in control" zijn op de volgende wijze vorm te geven:

1. Er is voor gekozen, vanwege kwetsbaarheid, de financiële administratie per 1 januari 2015 uit te besteden aan ObT te Borne.
2. Door de invoering van de functie van Business Controller (mei 2013) is de professionalisering van het financieel management vergroot.
3. In 2016 is voortgang gemaakt met het opstellen van trimesterrapportages. Hierin wordt expliciet de voortgang op realisatie van de doelstellingen per domein volgens het SBP toegelicht. Tevens is ook een outlook per domein opgenomen, waarin de activiteiten en/of acties voor het komend kwartaal worden vermeld. Aan de hand van kritische prestatie-indicatoren wordt beoogd de voortgang beter te duiden. Wij merken hierbij nog op dat dit proces enige tijd zal vergen om inbedding in de organisatie te realiseren. Op deze wijze wordt bovendien het optreden van risico's sterk gereduceerd.
4. Invoering van budgethouderschap in 2014 ter ondersteuning van de uitvoering en realisatie van de in het SBP opgenomen doelstellingen is gerealiseerd en wordt verankerd.
5. Sturing op kostenbewustzijn en doel-investeringen door formalisering van daartoe opgestelde procedures, bewuste vraagstelling en inbrengen nieuwe zakelijkheid.
6. In 2016 begin 2017 is de huidige organisatiestructuur als gevolg van de daling van het aantal locaties op effectiviteit en efficiency geëvalueerd om mogelijk tot een bijstelling te komen voor de komende jaren.
7. Implementatie van de functionaliteiten competentie management en tevredenheids- en enquêtes ouders/leerlingen/leraren van het kwaliteitszorgsysteem, waardoor meer inzicht wordt verkregen in de diverse risicogebieden.

B2. Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden.

In 2015 is door Flynth een risicoscan opgeleverd. Onderstaand is een beeld opgenomen van op welk domein de risico's vooral aanwezig zijn.

In onderstaande tabel zijn de belangrijkste gesignaleerde risico's meegenomen die uit dit onderzoek in 2015 naar voren zijn gekomen. De inschatting van deze risico's en welke dit betreft is hieronder geactualiseerd op basis van de situatie van januari 2017.

Onderwerp	Risico anno januari 2017	Laag	Middel	Hoog
Kwaliteit van onderwijs	Opbrengsten te laag	X		
	Imagoschade	X		
	Aangepast toezichtarrangement	X		
	Dalende leerlingaantallen		X	
Zorg/welzijn	Imagoschade	X		
	Noodzaak tot investering		X	
	Verlies van bekostiging	X		
Leerling administratie	Terugvordering van bekostiging	X		
Personeel	Competenties medewerkers niet passend	X		
	Medewerkers op de verkeerde plaats	X		
	Medewerkers voeren hun werkzaamheden niet uit in lijn met organisatiedoelstellingen	X		
	Er kunnen onvoldoende bekwame medewerkers aangetrokken worden		X	
	Formatie is te groot	X		
	Te hoog ziekteverzuim	X		
	De werkdruk neemt toe		X	
	De leeftjidsverdeling van de leerkrachten is onevenredig verdeeld over de organisatie		X	
Andere risico's	Verantwoordingsstructuur			
	Budgetten worden niet gehaald	X		
Strategische koers	Geen betrokkenheid bij de organisatiedoelstellingen	X		
	Doelstelling organisatie worden niet gehaald		X	
	Ondoelmatige inzet middelen	X		
Niet voldoen aan wet- en regelgeving	Verlies van marktaandeel	X		
	Schadeclaims/boetes/sancties	X		
Huisvesting	Imagoschade	X		
	Middelen onrechtmatig onttrokken	X		
	Achterstallig onderhoud	X		
	Over- of onderbezetting van de huisvesting	X		
	Budgetoverschrijding bij bouwheerschap	X		
	Gebouwen voldoen niet of hebben niet de gewenste uitstraling	X		

Bovenstaande risico's leiden tot de volgende uitwerking in de navolgende tabel. Deze tabel moet als volgt worden gelezen: de impact kent een minimumwaarde waar de maximale kans voor geldt. In het traject naar de maximale waarde neemt de kans van optreden af naar minimaal. We maken hier een feitelijke analyse waarbij we de kans op een hoge impact niet hoog inschatten.

Risico	Impact	Kans
1 noodzaak van inzet van personeel is hoger dan financiële ruimte	0-390.000	90%
2 budgetoverschrijdingen ict- budgetten	0-100.000	80%
3 budgetoverschrijdingen personele inzet	0-195.000	80%
4 De WWZ maakt de inzet van vervangers via uitzendbureaus noodzakelijk	30.000-120.000	50%
5 budgetten worden niet gehaald	0-50.000	50%
6 arrangementen zorg, veelheid	0-50.000	50%
7 budgetoverschrijding scholen	10.000-30.000	25%
8 middelen passend onderwijs	0-50.000	25%

B3. Rapportage Raad van Toezicht 2016

Het jaar 2016 is voor de Stichting Proo, en daarmee ook voor de Raad van Toezicht, een jaar geweest waarin de effecten zichtbaar worden van alle investeringen die in de achterliggende periode gedaan zijn in geld, tijd en mensen om zaken te verbeteren.

In 2015 is een koers uitgezet gericht op krachtige kernscholen waarbij de kwaliteit de eerste prioriteit heeft gekregen. Die koers heeft geleid tot duidelijkheid over het proces van spreiding en instandhouding van scholen. Vanwege het feit dat er een helder kader was opgesteld en alle interne geleidingen goed en tijdig zijn meegenomen heeft dat niet tot onrust in de organisatie geleid.

De organisatie is in 2016 verder en dieper "in control" gekomen als het gaat om administratieve processen en op het vlak van financiën. De wisseling van administratiekantoor in 2015 heeft daaraan een belangrijke bijdrage geleverd.

De uitgezette koers inzake professionalisering als fundament voor kwaliteit is doorgetrokken en levert resultaat op.

Daarmee is de ambitie dat het omslagpunt in 2016 zichtbaar zou moeten zijn, intern en extern gerealiseerd.

Dit omslagpunt kon alleen tot stand komen met de inzet van vele mensen in de organisatie. De Raad van Toezicht wil hier in dit jaarverslag dan ook haar waardering voor uitspreken.

De Raad van Toezicht heeft vanuit haar eigen gelederen een auditcommissie en een remuneratiecommissie. De auditcommissie is 4 keer bijeen geweest voor overleg met de bestuurder en controller. In de vergadering is met de controller en de bestuurder gemonitord wat de ontwikkelingen gedurende het jaar waren. De basis hiervoor was de instellingsrapportage die 5 keer per jaar aangeleverd wordt. In die vergadering is aandacht besteed aan de investeringen die gedaan zijn en ook is gekeken naar de opvolging van de adviezen van de accountant. Door de auditcommissie is eind 2016 geconstateerd dat aandacht voor goede procesbeschrijvingen en uitvoering natuurlijk nodig blijft maar dat het beeld is dat Proo toenemend in control is als het gaat om de financiën.

De remuneratiecommissie heeft 2 keer een gesprek met de bestuurder gevoerd: een ontwikkelgesprek en een beoordelingsgesprek: in lijn met de werkwijze in de organisatie. De verslagen daarvan zijn opgenomen in het personeelsdossier.

Daarnaast heeft de bestuurder gesprekken gevoerd met de voorzitter waarbij de agenda voor de vergadering van de RvT is voorbereid maar ook waarin reflectie en feedback een belangrijke plek hebben gehad.

Met andere toezichthouders is, op initiatief van de CvB, gesproken over de organisatieontwikkeling en directiestructuur. Dit zonder dat er getreden is in de verschillen in verantwoordelijkheden tussen bestuur en toezichthouder.

De voorzitter van de Raad van Toezicht heeft samen met de bestuurder gesprekken gevoerd in de regio met wethouders en is aanwezig geweest bij raadscommissies daar waar dat een toegevoegde waarde had.

De Raad van Toezicht heeft eind 2015 een eigen, interne, evaluatiebijeenkomst gehouden waarin zij, zonder de bestuurder, met behulp van een evaluatie-instrument met vragen tot verder inzicht is gekomen over haar eigen functioneren en professionaliteit. Dit heeft o.a. geleid tot een aantal verbeterpunten, die teruggekomen zijn op de agenda in 2016 zoals het vaker bezoeken van scholen. De Raad van Toezicht heeft in tweetallen 4 verschillende scholen bezocht in 2016.

De volgende evaluatie van de RvT zal in 2017 plaatsvinden waarbij externe begeleiding voor de evaluatie gezocht wordt.

In de Raad van Toezicht is in het kader van professionalisering het thema Soft Controls en Toezicht aan de orde gesteld evenals de governance code. Het nieuwe lid van de Raad van Toezicht heeft de oriëntatie cursus van VTOI gevolgd en daarover in de vergadering een terugkoppeling gegeven.

Met GMR en Meerscholen-directeuren is het gesprek gevoerd in het kader van het verkrijgen van informatie op basis waarvan de Raad van Toezicht haar rol kan vervullen. Dit is behulpzaam geweest om als Raad van Toezicht ons een beeld te kunnen vormen op basis waarvan we in dit verslag constateren dat er echt sprake is van een omslagpunt.

De samenstelling van de Raad van Toezicht is in 2016 gewijzigd. Er is een lid in januari 2016 vertrokken. De reden van vertrek was niet gekoppeld aan St. Proo. Er is openbaar geworven voor een nieuw lid met als profiel HRM. De Raad van Toezicht is blij dat deze ontstane vacature is ingevuld met de aanstelling van André Holwerda. Deze benoeming is bekrachtigd door het Coördinatiepunt. Raad van Toezicht leden worden namelijk pas aangesteld nadat zij zijn voorgedragen bij het Coördinatiepunt: het platform van 8 wethouders van de gemeenten waarin St. Proo actief is. Het Coördinatiepunt heeft bij een aanstelling een goedkeurende stem. In de Raad van Toezicht is een rooster van aftreden opgesteld waardoor, de continuïteit gewaarborgd is.

In de procedure voor het vervullen van deze vacature zijn we in contact gekomen met Debby Welgraven. Met haar hebben we afgesproken dat zij als "trainee" meedraait in de Raad van toezicht en daarmee zich competenties kan eigen maken om deze rol elders te vervullen. Met haar is afgesproken dit voor maximaal 2 jaar te doen. Zij neemt niet deel in de besluitvorming en ontvangt geen vergoeding.

In 2016 is geconstateerd door het Coördinatiepunt en door de Raad van Toezicht van Proo dat de afspraken die gemaakt zijn in het verleden ten aanzien van het afleggen van verantwoording over met name de jaarrekening en begroting, niet meer passen bij de huidige situatie. In 2017 wordt vanuit een gezamenlijk opdrachtgeverschap van Coördinatiepunt en RvT een onderzoek uitgevoerd naar de zgn. Zienswijze procedure.

In dit onderzoek wordt een optimalisatie van afspraken gemaakt zodat alle partijen de facilitering en uitvoering van Openbaar Onderwijs op de Veluwe in het gebied waar Proo actief is kunnen naleven.

Namens de leden
van de Raad van Toezicht Stichting Proo

Frida Hengeveld
Voorzitter

A8 Kengetallen en grafieken

Kengetallen	Signaleringsgrens PO	2012	2013	2014	2015	2016
Financiële kengetallen						
Liquiditeit (current ratio)	< 0,75	1,28	1,62	1,45	1,56	1,56
Solvabiliteit 1	< 0,30	0,24	0,39	0,35	0,32	0,31
Solvabiliteit 2	< 0,30	0,61	0,64	0,59	0,62	0,59
Rentabiliteit	3 jaar negatief	-4%	5%	-1%	-1%	0%
Weerstandsvermogen	< 0,05	-0,07	-0,01	-0,02	-0,03	-0,02
Kapitalisatiefactor	> 35%	23%	27%	29%	30%	32%
Financieringsfunctie	-	17%	19%	20%	21%	22%
Transactiefunctie	-	9%	11%	13%	12%	14%
Financiële buffer	> 5%	-3%	-3%	-3%	-3%	-4%

Toelichting

Liquiditeit (current ratio): vlottende activa / kortlopende schulden

Geeft aan in welke mate de instelling aan haar verplichtingen op korte termijn kan voldoen.

Solvabiliteit 1: eigen vermogen / totaal passiva

Geeft aan op welke wijze de bezittingen, op de actiefzijde van de balans, zijn gefinancierd.

Solvabiliteit 2: (eigen vermogen + voorzieningen) / totaal passiva

Geeft aan op welke wijze de bezittingen, op de actiefzijde van de balans, zijn gefinancierd.

Rentabiliteit: resultaat / totale baten

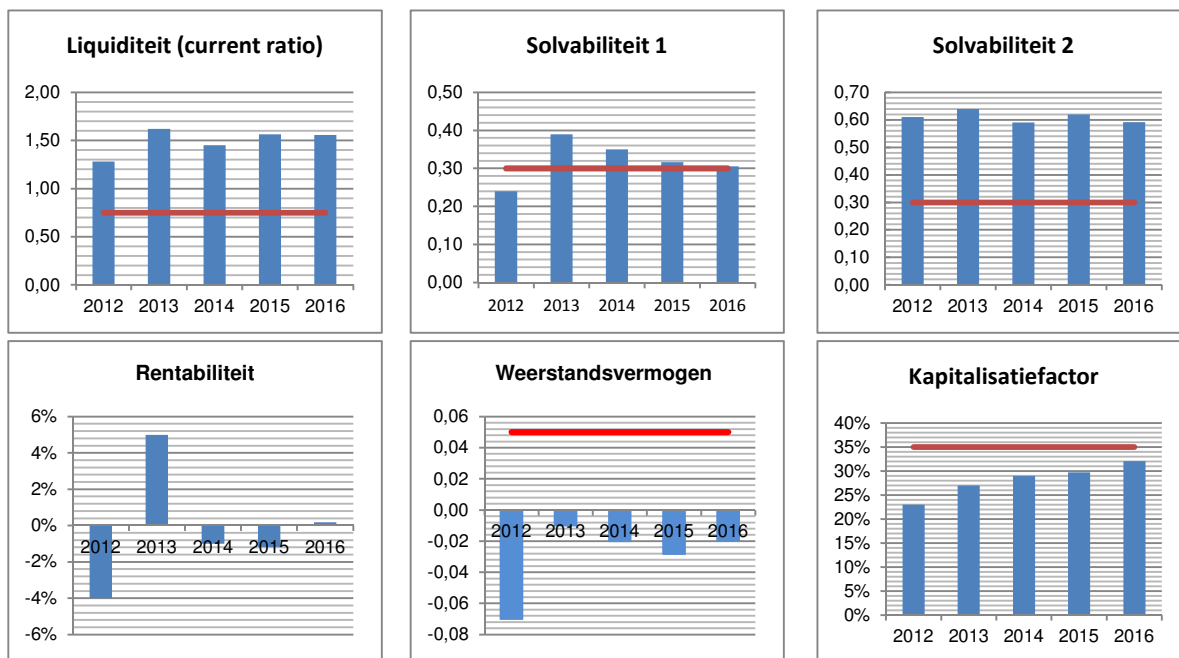
Geeft aan welk deel van de totale baten over blijft na aftrek van de lasten.

Weerstandsvermogen: (eigen vermogen -/- materiële vaste activa) / Rijksbijdrage

Is de verhouding tussen het eigen vermogen minus de materiële vaste activa en de omvang van de Rijksbijdragen.

Kapitalisatiefactor: (balanstotaal -/- gebouwen en terreinen) / totale baten

Meet het verband tussen het kapitaal dat een bestuur gebruikt voor haar activiteiten en de inkomsten.

Kengetallen en grafieken vervolg

Kengetallen	Signalerings-grens PO	2012	2013	2014	2015	2016
Ratio's						
Personele lasten/Rijksbijdrage	>= 95%	90%	80%	82%	85%	83%
Personele lasten/Totale baten	>= 90%	85%	77%	80%	81%	80%
Eigen vermogen/Totale baten	-	6%	11%	11%	10%	10%
Personele lasten/Totale lasten	-	82%	81%	79%	80%	80%
Salarislasten per FTE	-				€ 66.090	€ 68.386
Personeelslasten per FTE	-				€ 67.942	€ 71.265

Toelichting

Personele lasten/Rijksbijdrage

Geeft aan in hoeverre een instelling de gelden van het Rijk aanwendt voor personele lasten.

Personele lasten/Totale baten

Geeft aan in hoeverre een instelling de totale inkomsten aanwendt voor personele lasten.

Eigen vermogen/Totale baten

Deze ratio geeft een indicatie van het risicomanagement bij de instelling.

Personele lasten/Totale lasten

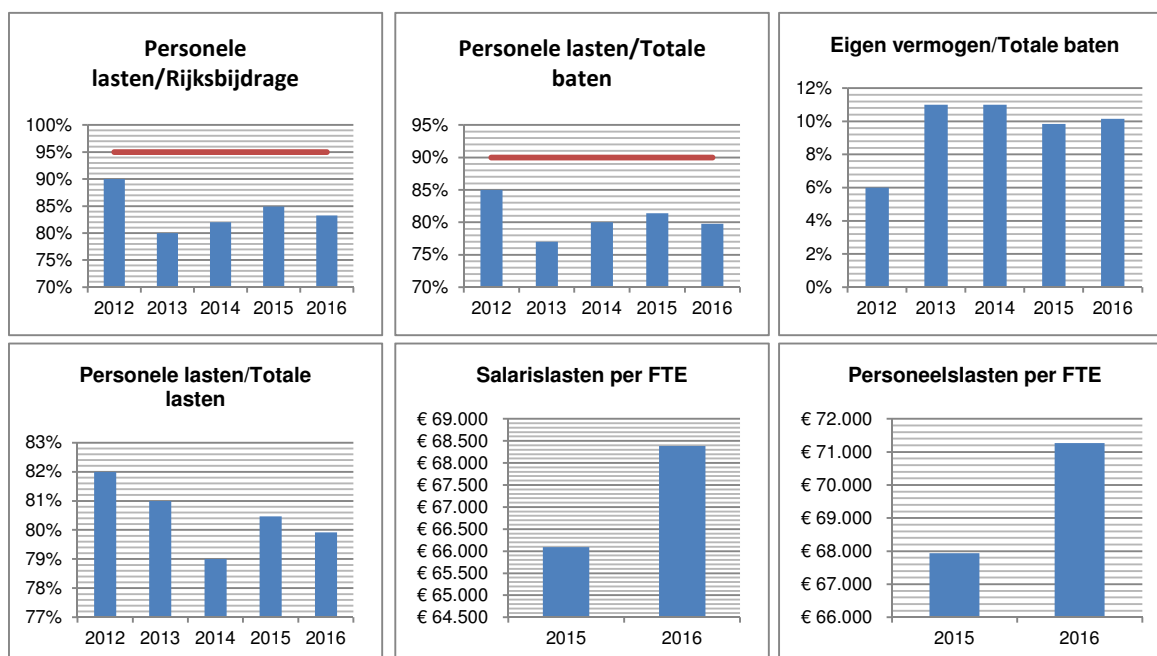
Geeft aan hoeveel de instelling uitgeeft aan personele lasten. Dit is met name trendmatig een belangrijk signaal.

Salarislasten per FTE

Geeft aan wat de salarislasten zijn per FTE.

Personeelslasten per FTE

Geeft aan wat de totale personele lasten per FTE zijn.

Lijst met afkortingen

AB	Algemeen Bestuur
AD	Algemeen Directeur
AO	Administratieve organisatie
ARBO	Arbidsomstandigheden
BAPO	Bevordering Arbeidsparticipatie Ouderen
BK	Bestuurskantoor
BRIN	Basisregistratie Instellingen
BSO	Buitenschoolse Opvang
CITO	Centraal instituut voor toetsontwikkeling
CMS	Content management systeem
CvB	College van Bestuur
EBA	Energie en binnenklimaatadviezen
FFH	Financiën, facilitair en huisvesting
FPU	Flexibel Pensioen en Uittreden
FTE	Fulltime-equivalent
GLG	Gewogen landelijk gemiddelde
GMR	Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad
GVO	Godsdienstig vormingsonderwijs
HGW	Handelingsgericht werken
HVO	Humanistisch vormingsonderwijs
IB	Interne begeleiding
ICT	Informatie en communicatie technologie
KPC	Katholiek Pedagogisch Centrum
KPZ	Katholieke Pabo Zwolle
LCD	Liquid Crystal Display
LEA	Lokale Educatieve Agenda
LVS	Leerlingvolgsysteem
MFA	Multi functionele Accommodatie
MIS	Management informatie systeem
MOP	Meerjarenonderhoudsplan
NDV	Nederlandse Dalton vereniging
NSA	Nederlandse Schoolleiders academie
NSCCT	Niet Schoolse Cognitieve Capaciteiten Test.
OCW	Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen
O&K	Onderwijs en kwaliteit
OOZ	Openbaar Onderwijs Zwolle
PABO	Pedagogische Academie voor Basisonderwijs
Proo	Primair Openbaar Onderwijs
RNV	Regio Noord Veluwe
ROC	Regionaal opleidingscentrum
RSG	Regionale scholengemeenschap
SBO	Speciaal basisonderwijs
SBP	Strategisch beleidsplan
SMT	Sociaal medisch team
SWV	Samenwerkingsverband
VO	Voortgezet onderwijs
WMK	Werken met kwaliteitskaarten
WSNS	Weer samen naar school

Bijlagen

Bij hoofdstuk 2.

Bijlage 2.1 College van bestuur en Raad van Toezicht Proo

College van Bestuur:

De heer Berend Redder – voorzitter CvB

Leden Raad van Toezicht:

Mevrouw Frida Hengeveld – voorzitter (remuneratiecommissie)

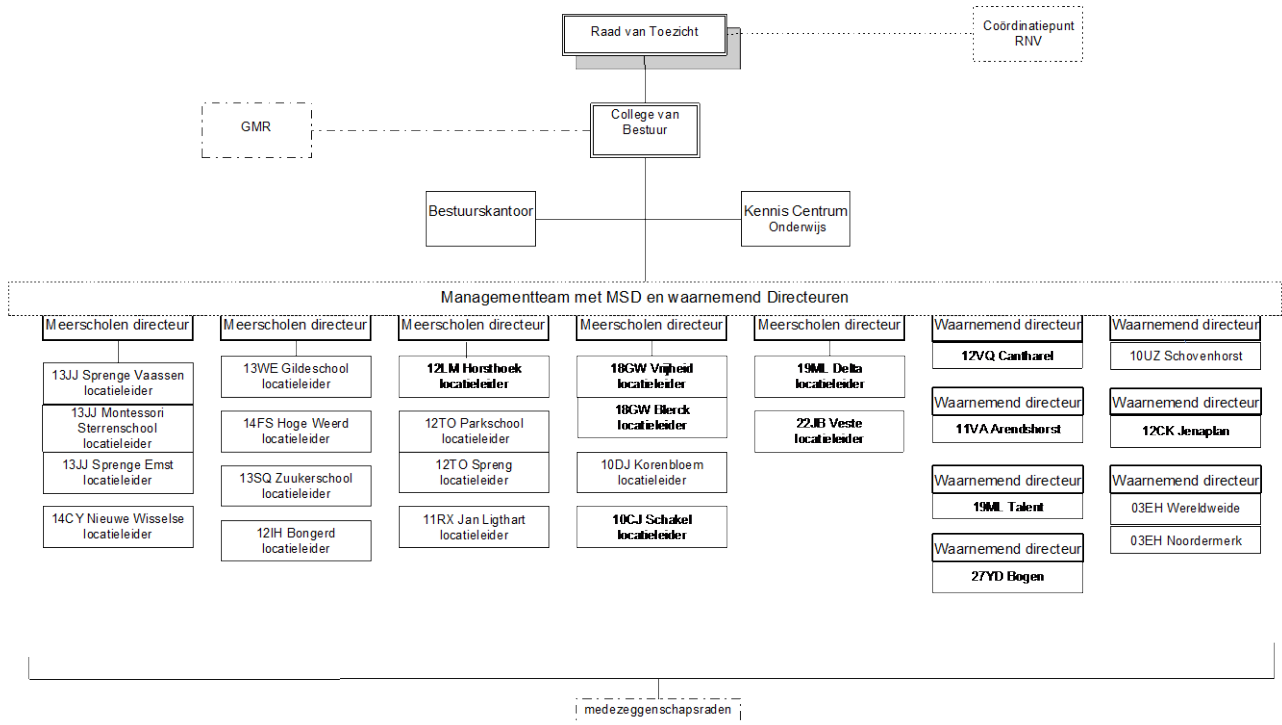
De heer Reint Scholten – vicevoorzitter (auditcommissie)

De heer Eduard de Bruijn (voorzitter auditcommissie)

De heer Wil Ellenbroek (auditcommissie)

De heer André Holwerda (voorzitter remuneratiecommissie)

Stichting Proo per 1-8-2016

Bijlage 2.3 Overzicht medewerkers bestuurskantoor Proo en formatieomvang vanaf 2013

Naam	Functie				
		2013	2014	2015	2016
Berend Redder	Algemeen Directeur/ CvB	1,0	1,0	1,0	1,0
Willem Duifhuis	Beleidsmedewerker P&O	0,9	0,9	0,9	0,9
Hillie Keijser	Secretarieel- adm. Medewerker	1,0	1,0	1,0	1,0
Vertrokken	Beleidsmedewerker facilitaire zaken en huisvesting	0,5	0,5	-	-
Vertrokken	Facilitaire zaken en huisvesting	0,4	0,4	0,2	-
Vertrokken	Beleidsmedewerker onderwijs – kwaliteit	0,76	0,76	0,76	-
Rein Kroon	ICT-coördinator	1,0	1,0	1,0	1,0
Vertrokken	Secretarieel- adm. medewerker	0,53	0,53	0,53	-
Corinne de Wit	Beleidsmedewerker facilitair	0,89	0,89	0,89	0,89
Vertrokken	Business controller (tot 1 mei 2014)	1,0	-	-	-
Gerben Sinnema	Business Controller (vanaf 1 april 14)	-	1,0	1,0	1,0
Ina Klaster	Secretarieel- adm. medewerker	-	-	-	0,2
Totaal		7,98	7,98	7,28	5,99

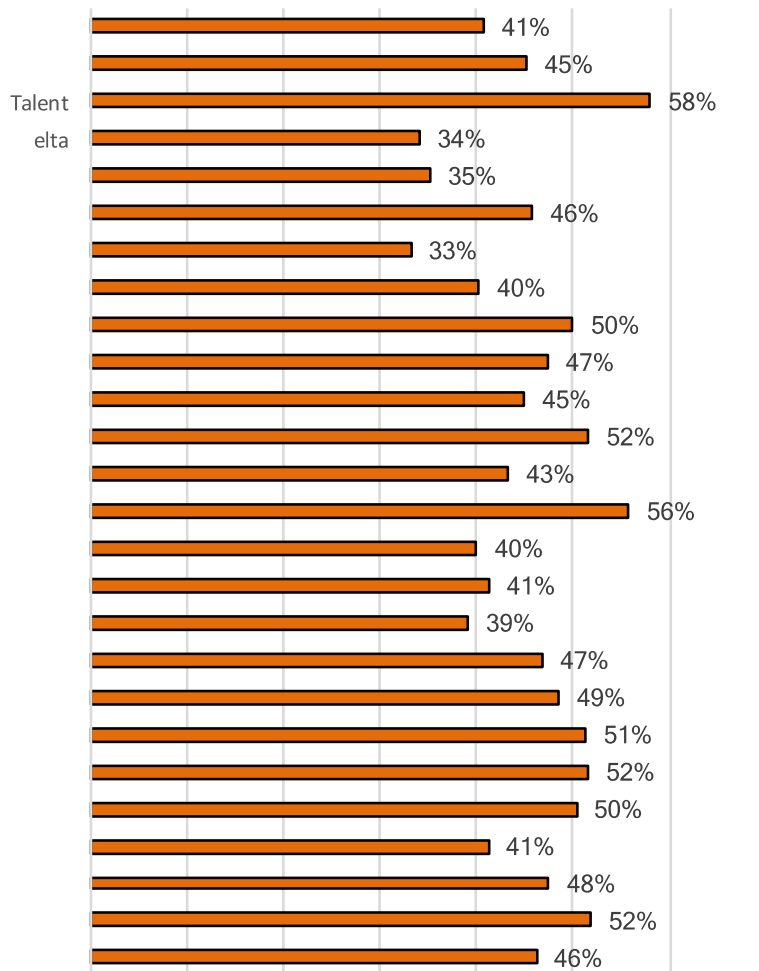
Bijlage 2.4 Samenstelling GMR Stichting Proo in 2016:

Oudergeleding:
Yvette Huizer
Jos Groothedde
Martin Schoenmaker
Joost Dikker Hupkes
Bas Harmsen
Monique Dokter
Personeelsgeleding:
Jessica Veenema
Natasja Hilkmán-Geluk
Hanneke van Hal- van Bottenburg
Henriëke Huisman-Luinge
Vacature
Vacature
Ambtelijk secretaris: Hilda de Vries

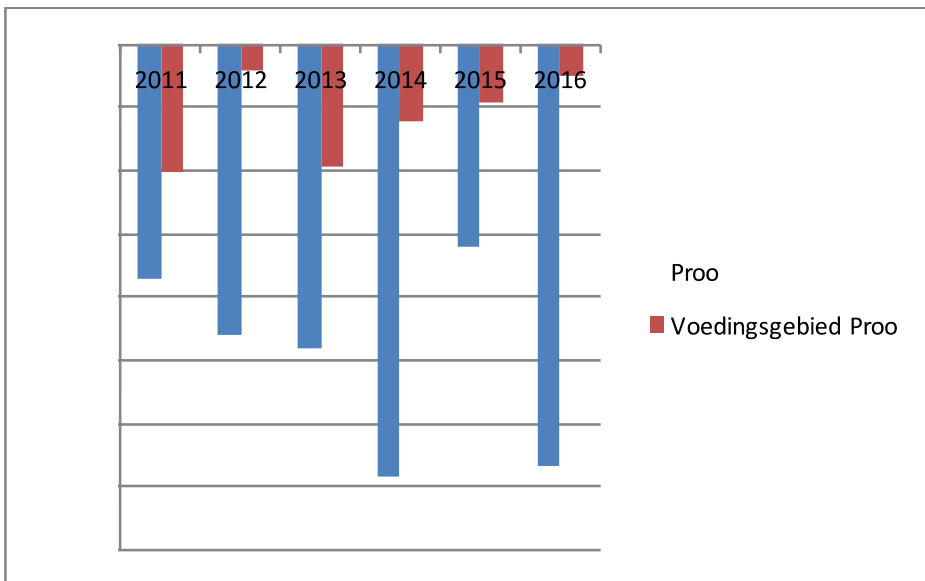
Bijlage 2.7 De scholen van Proo zijn als volgt over de gemeenten verdeeld.

Gemeente Putten				
1	De Korenbloem	Klaproosstraat 20	3882 DG Putten	www.obskorenbloem.nl
2	Klein Schovenhorst (tot 1 augustus)	PC Hoofstraat 35	3881 KC Putten	www.kleinschovenhorst.nl
3	De Schovenhorst	Garderenseweg 144	3881 NC Putten	www.obsdeschovenhorst.nl
Gemeente Ermelo				
4	De Arendshorst	Zwaluwstraat 1	3853 CA Ermelo	www.obsarendshorst.nl
5	De Cantharel	Amanietlaan 5	3852 ZX Ermelo	www.obsdecantharel.nl
Gemeente Harderwijk				
6	De Fonkelsteen (dislocatie de Delta, tot 1 augustus)	Vollenhovemeen 29	3844 NC Harderwijk	
7	De Veste	Houtkamp 37	3841 XC Harderwijk	www.deveste.eu
8	De Delta	Deventerweg 83	3843 GC Harderwijk	www.dedeltaharderwijk.nl
9	Het Talent (dislocatie De Delta)	Krommekamp 115b	3848 DE Harderwijk	www.obshettalent.nl
10	De Bogen	Triasplein 7	3845 GC Harderwijk	www.obsdebogen.nl
Gemeente Nunspeet				
11	De Schakel	Randweg 11	8071 XJ Nunspeet	www.obs-deschakel.nl
Gemeente Elburg				
12	De Vrijheid	Wimpel 6	8081 JS Elburg	www.daltonschooldevrijheid.nl
13	De Blerck (nevenvestiging De Vrijheid)	Tiendmaatweg 2	8084 EJ 't Harde	www.deblerck.nl
Gemeente Oldebroek				
14	De Wereldweide	Clematisstraat 10	8091 VK Wezep	www.dewereldweide.nl
15	Het Noordermerk (nevenvestiging Wereldweide)	Noorderbrink 2	8079 TN Noordeinde	www.hetnoordermerk.nl
Gemeente Heerde				
16	Jan Ligthartschool	Fazantenstraat 7	8191 AJ Wapenveld	www.jlswapenveld.nl
17	Jenaplanschool Heerde	Beatrixweg 30	8181 LE Heerde	www.jenaplanschoolheerde.nl
18	De Spreng	Reinsburglaan 7a	8181 XW Heerde	www.sprengheerde.nl
19	De Parkschool, (dislocatie De Spreng)	Griftstraat 8	8181 VZ Heerde	www.parkschool-heerde.nl
20	De Horsthoek	Oenerweg 7	8181 RE Heerde	www.dehorsthoek.nl
21	De Heemde (tot 1 augustus)	Kloosterakkers 10	8194 LS Veessen	
Gemeente Epe				
22	Zuukerschool	Zuukerend 9	8161 RJ Epe	www.zuukerschool.nl
23	De Bongerd	Dorpsstraat 16	8176 NL Oene	www.debongerdepe.nl
24	De Gildeschool	Sint Crusiusweg 12	8161 HG Epe	www.gildeschool-epe.nl
25	Hoge Weerdschool	Wachtelenbergweg 21	8162 BN Epe	www.hogeweerdschool.nl
26	Nieuwe Wisselse school	Oude Wisselseweg 35	8162 HJ Epe	www.nieuwewisselseschool.nl
27	Montessorischool Vaassen (dislocatie De Spreng Vaassen, tot 1 augustus)	Potgieterstraat 20	8172 XC Vaassen	
28	De Spreng Vaassen	Boxhofstede 15	8171 KC Vaassen	www.despreng-vaassen.nl
29	De Montessori-Sterrenschool Geerstraat (nevenvestiging van De Spreng Vaassen)	Oude Sluisweg 14	8171 LH Vaassen	www.despreng-geerstraat.nl
30	De Spreng Emst (nevenvestiging De Spreng Vaassen)	Hezeweg 40	8166 AP Emst	www.despreng-emst.nl

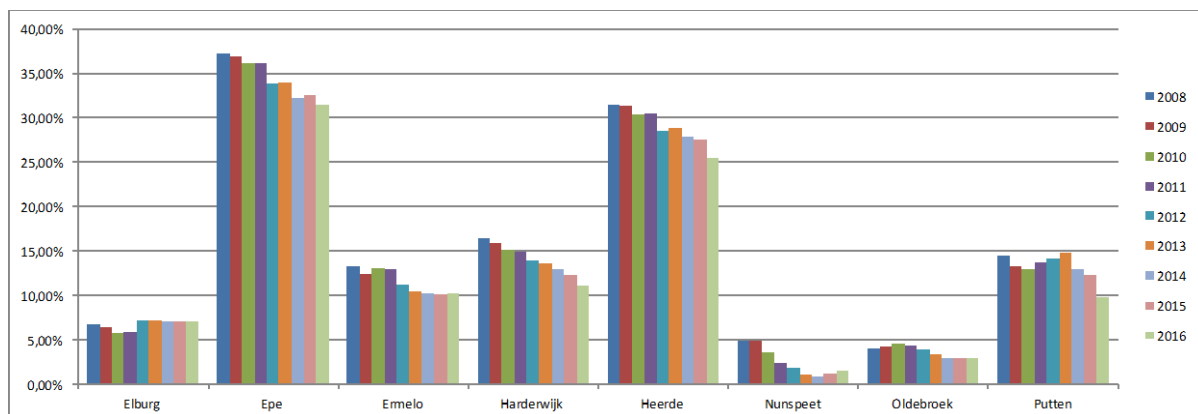
Bijlage 2.8 Percentage onderbouwleerlingen per school op teldatum 1 oktober 2016

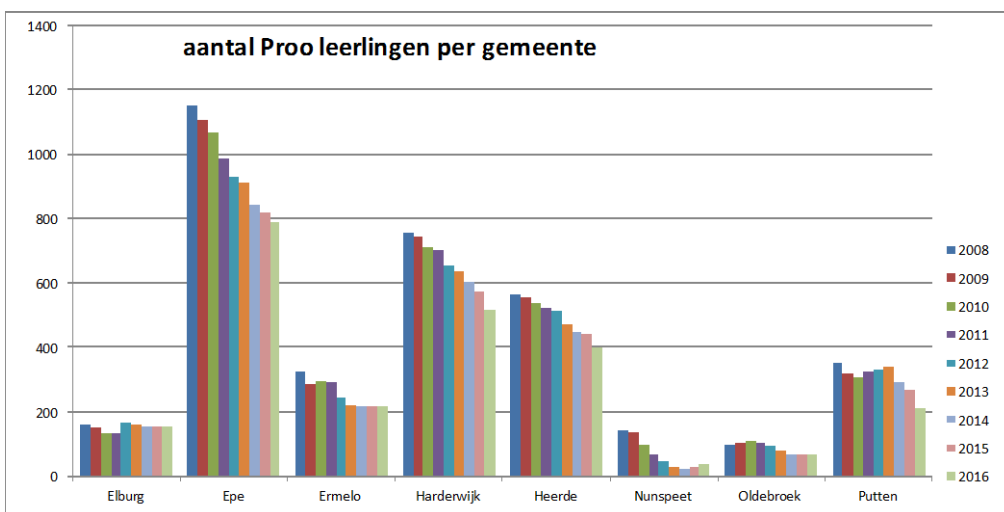
Bijlage 2.8a Verloop in percentages Proo en voedingsgebied.

Bijlage 2.9 Verloop deelnamepercentage 2010 tot 2017 openbaar onderwijs per gemeente

Bijlage 2.9a verloop leerlingenaantal openbaar onderwijs absoluut per gemeente

Stichting Primair Openbaar Onderwijs Noord-Veluwe

Jaarrekening 2016

B Jaarrekening 2016

B1 Grondslagen

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen. Deze bepalingen zijn van toepassing op grond van de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten, tenzij anders vermeld.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire bestuursleden, andere sleutelfunctionarissen in het management en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Vergelijkende cijfers

De cijfers van 2016 zijn waar nodig, geherrubriceerd teneinde vergelijking met de cijfers van 2015 mogelijk te maken.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de leiding van de instelling over verschillende zaken zich een oordeel vormt, en dat de leiding schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen.

Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Operational leasing

Bij de stichting kunnen er leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de stichting ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de winst-en verliesrekening over de looptijd van het contract.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de verwachte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname van het materieel vast actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven. De gehanteerde activeringsgrens bedraagt € 500.

De materiële vaste activa waarvan de stichting, krachtens een financiële leaseovereenkomst de economische eigendom heeft, worden geactiveerd. De uit de financiële leaseovereenkomst voortkomende verplichting wordt als schuld verantwoord. De in de toekomstige leasetermijnen begrepen interest wordt gedurende de looptijd van de financiële leaseovereenkomst ten laste van het resultaat gebracht.

Investeringsubsidies

Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

Financiële vaste activa

De leningen en vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, welke gelijk zijn aan de nominale waarde, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen.

Bijzondere waardevermindering van vaste activa

De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder waarde-verminderingverlies wordt direct als een last verwerkt in de winst- en-verliesrekening. Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke verliezen als gevolg van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Indien middelen niet ter vrije beschikking staan, dan wordt hiermee bij de waardering rekening gehouden. Eventuele rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder de schulden aan kredietinstellingen onder de kortlopende schulden.

Algemene Reserve

Deze post betreft de niet-gebonden reserve die voortkomt uit de door (semi-)overheidsinstellingen gefinancierde activiteiten.

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van de stichting. Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de gerealiseerde baten en de werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Voorziening ambtsjubileum

Op basis van Richtlijn 271 van de Raad van de Jaarverslaggeving is een voorziening opgenomen voor verplichtingen uit hoofde van toekomstige uitkeringen bij ambtsjubilea voor personeelsleden.

De voorziening jubilea is opgenomen tegen de contante waarde van de toekomstige uitbetalingen en is afhankelijk van de ingeschatte blijfkans, gemiddelde salarisstijging en disconteringsvoet. De werkelijke jubilea-uitkeringen worden ten laste van deze voorziening gebracht. De voorziening is bepaald zijnde een vast bedrag van € 700,- per fte (2015: € 550).

Onderhoudsvoorziening

Deze voorziening wordt gevormd ter dekking van groot planmatig onderhoud. Dagelijks onderhoud wordt rechtstreeks ten laste van de exploitatierekening gebracht. De meerjarenonderhoudsvoorziening is gevormd op basis van eigen dotaties en verminderd met uitgaven voor groot onderhoud.

Langlopende schulden

Opgenomen leningen en schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Schulden

Opgenomen leningen en schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Grondslagen voor de bepaling van de exploitatierekening

Baten

Onder baten wordt verstaan de van overheidswege ontvangen (normatieve) bijdrage OCW, overige OCW subsidies en overige overheidsbijdragen, alsmede de van derden ontvangen overige bijdragen. De baten worden toegerekend aan het boekjaar waarop deze betrekking hebben.

Opbrengsten van diensten worden opgenomen naar rato van de mate waarin de diensten zijn verricht, gebaseerd op de tot balansdatum in het kader van de dienstverlening gemaakte kosten in verhouding tot de geschatte kosten van de totaal te verrichten dienstverlening.

Personele lasten

Onder de personele lasten worden de lasten opgenomen van de personeelsleden die in dienst zijn van de rechtspersoon, alsmede de overige personele lasten die betrekking hebben op onder andere het inhuren van extra personeel, scholingskosten en bedrijfsgezondheidszorg.

Pensioenen

De onderwijsinstelling heeft haar pensioenregeling ondergebracht bij bedrijfstakpensioenfonds ABP. De pensioenverplichtingen uit de regeling worden gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de winst- en verliesrekening verantwoord.

Voor bestaande verplichtingen (anders dan de te betalen premies) jegens de pensioenuitvoerder en/of werknemers wordt een voorziening opgenomen (indien relevant).

Ultimo 2016 en 2015 waren er voor de stichting geen pensioenvorderingen en geen verplichtingen naast de betaling van de jaarlijkse aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premie. Ultimo 2015 was de beleidsdekkingsgraad van het ABP 98,7%. De beleidsdekkingsgraad eind 2016 is 96,6%. De overheid eist een beleidsdekkingsgraad van 104,2% of hoger. Hiermee voldoet de beleidsdekkingsgraad niet aan de minimale vereisten van de toezichthouder.

Afschrijvingen

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast. Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Lasten

De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen van waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende ontvangen en betaalde rente-ontvangsten en -uitgaven van uitgegeven en ontvangen leningen en overige kredietfaciliteiten.

Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen, met uitzondering van deposito's met een looptijd langer dan drie maanden.

Ontvangen en betaalde interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten

Transacties waarbij geen ruil van geldmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leasing, worden niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van de leasetermijnen uit hoofde van het financiële leasecontract wordt voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als een uitgave uit financieringsactiviteiten aangemerkt en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de interest als een uitgave uit operationele activiteiten.

B2 Balans per 31 december 2016

(na resultaatbestemming)

1	Activa	31 december 2016	31 december 2015
	Vaste Activa		
1.2	<u>Materiële vaste activa</u>		
1.2.1	Gebouwen en terreinen	201.950	222.880
1.2.2	Inventaris en apparatuur	1.611.350	1.623.770
1.2.3	Andere vaste bedrijfsmiddelen	200.580	280.170
	Materiële vaste activa	2.013.880	2.126.820
1.3	<u>Financiële vaste activa</u>		
1.3.7	Overige financiële vaste activa	22.500	24.000
	Financiële vaste activa	22.500	24.000
	Totaal vaste activa	2.036.380	2.150.820
	Vlottende activa		
1.5	<u>Vorderingen</u>		
1.5.1	Debiteuren	28.880	59.060
1.5.2	Ministerie OCW	677.170	782.960
1.5.7	Overige vorderingen	80.490	13.490
1.5.8	Overlopende activa	102.610	139.850
	Vorderingen	889.150	995.360
1.7	<u>Liquide middelen</u>		
1.7.1	Kassen	30	100
1.7.2	Banken	2.632.010	2.116.410
	Liquide middelen	2.632.040	2.116.510
	Totaal vlottende activa	3.521.190	3.111.870
	Totaal Activa	5.557.570	5.262.690

2	Passiva	31 december 2016	31 december 2015
2.1	<i>Eigen vermogen</i>		
2.1.1	Algemene Reserve	1.695.770	1.666.810
	Eigen vermogen	1.695.770	1.666.810
2.2	<i>Voorzieningen</i>		
2.2.1	Personeelsvoorzieningen	192.700	166.240
2.2.3	Overige voorzieningen	1.402.760	1.427.050
	Voorzieningen	1.595.460	1.593.290
2.3	<i>Langlopende schulden</i>		
2.3.5	Overige langlopende schulden	7.970	11.660
	Langlopende schulden	7.970	11.660
2.4	<i>Kortlopende schulden</i>		
2.4.2	Vooruitontvangen gelden	4.000	63.620
2.4.3	Crediteuren	462.510	144.460
2.4.7	Belastingen en premies soc.verz.	509.100	629.710
2.4.8	Schulden terzake pensioenen	122.010	134.300
2.4.9	Overige kortlopende schulden	19.470	21.310
2.4.10	Overlopende passiva	1.141.280	997.530
	Kortlopende schulden	2.258.370	1.990.930
	Totaal Passiva	5.557.570	5.262.690

B3 Exploitatierkening over 2016

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
3 Baten			
3.1 Rijksbijdragen OCW	16.001.040	15.776.000	16.238.360
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	357.010	197.000	373.550
3.5 Overige baten	344.910	227.000	322.110
Totaal Baten	16.702.960	16.200.000	16.934.020
4 Lasten			
4.1 Personeelslasten	13.326.630	13.112.000	13.792.280
4.2 Afschrijvingen	376.560	367.000	370.620
4.3 Huisvestingslasten	1.550.000	1.582.000	1.628.700
4.4 Overige lasten	1.418.370	1.331.000	1.344.730
Totaal Lasten	16.671.560	16.392.000	17.136.330
Saldo baten en lasten	31.400	192.000-	202.310-
5 Financiële baten en lasten			
5.1 Financiële baten	1.950	5.000	6.400
5.5 Financiële lasten	4.390	7.000	3.650
Saldo financiële baten en lasten	2.440-	2.000-	2.750
Totaal resultaat	28.960	194.000-	199.560-

B4 Kasstroomoverzicht 2016

	2016	2015
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo Baten en Lasten	31.400	202.310-
<i>Aanpassingen voor:</i>		
- Afschrijvingen	376.560	376.614
- Mutaties voorzieningen	2.170	354.272
- Vorderingen (-/-)	106.210	512.334
- Kortlopende schulden	267.440	154.095-
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	783.780	886.815
- Ontvangen interest	1.950	6.400
- Betaalde interest (-/-)	4.390	3.650
	2.440-	2.750
<u>Totaal kasstroom uit operationele activiteiten</u>	781.340	889.565
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
(Des)investeringen materiële vaste activa (-/-)	263.620-	372.095-
Investeringen financiële vaste activa (-/-)	1.500	-
<u>Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>	262.120-	372.095-
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Aflossing langlopende schulden (-/-)	3.690-	1.391
<u>Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten</u>	3.690-	1.391
<u>Mutatie liquide middelen</u>	515.530	518.861
Beginstand liquide middelen	2.116.510	1.597.649
Mutatie liquide middelen	515.530	518.861
Eindstand liquide middelen	2.632.040	2.116.510

B5 Toelichting op de balans per 31 december 2016

1 Activa

1.2 Materiële vaste activa

	Afschrijvings- jaren	Aanschaf	Afschrijvingen	Boekwaarde	Investeringsen	Mutaties 2016		Aanschaf	Afschrijving	Boekwaarde
		prijs	cumulatief	1-1-2016		Des investeringsen	Afschrijvingen	prijs	cumulatief	31-12-2016
		1-1-2016	1-1-2016	1-1-2016				31-12-2016	31-12-2016	31-12-2016
1.2.1 <u>Gebouwen en terreinen</u>										
1.2.1.2 Gebouwdelen/verbouwingen	10-40	426.290	203.410	222.880	-	12.430	20.930	413.860	211.910	201.950
1.2.1 Totaal Gebouwen en terreinen		426.290	203.410	222.880	-	12.430	20.930	413.860	211.910	201.950
1.2.2 <u>Inventaris en apparatuur</u>										
1.2.2.1 Kantoormeubilair	10-20	2.836.060	1.850.070	985.990	7.270	33.690	94.900	2.809.640	1.917.460	892.180
1.2.2.3 Inventaris en apparatuur	5-20	350.230	192.770	157.460	7.340	-	23.170	357.570	215.940	141.630
1.2.2.4 ICT	4-15	1.902.740	1.422.420	480.320	248.100	-	150.890	2.150.840	1.573.300	577.540
1.2.2 Totaal Inventaris en apparatuur		5.089.030	3.465.260	1.623.770	262.710	33.690	268.960	5.318.050	3.706.700	1.611.350
1.2.3 <u>Andere vaste bedrijfsmiddelen</u>										
1.2.3.1 Vervoersmiddelen	5	42.100	16.210	25.890	-	-	10.210	42.100	26.420	15.680
1.2.3.2 Leer- hulpmiddelen	6-25	1.467.690	1.213.410	254.280	10.610	53.990	76.470	1.424.310	1.239.410	184.900
1.2.3 Totaal andere vaste bedrijfsmiddelen		1.509.790	1.229.620	280.170	10.610	53.990	86.680	1.466.410	1.265.830	200.580
Totaal		7.025.110	4.898.290	2.126.820	273.320	100.110	376.570	7.198.320	5.184.440	2.013.880

1.3 Financiële vaste activa

	Stand per 1-1-2016	Mutaties 2016		Stand per 31-12-2016
		Mutaties bij	Mutaties af	
1.3.7 Overige financiële vaste activa	24.000	-	1.500	22.500
	<u>24.000</u>	<u>-</u>	<u>1.500</u>	<u>22.500</u>

1.5 Vorderingen

	31 december 2016	31 december 2015
1.5.1 Debiteuren	28.880	59.060
Te vorderen personele bekostiging	689.610	753.950
Te vorderen materiële instandhouding	35.130-	-
Te vorderen P&A	7.250-	-
Te vorderen prestatiebox	29.940	29.010
1.5.2 Ministerie van OCW	677.170	782.960
Overige vorderingen	80.490	13.490
1.5.7 Overige vorderingen	80.490	13.490
Overlopende activa	40.340	111.670
Vooruitbetaalde kosten	24.610	14.260
Vooruitbetaalde huisvestingskosten	37.660	13.920
1.5.8 Overlopende activa	102.610	139.850
totaal vorderingen	<u>889.150</u>	<u>995.360</u>

1.7 Liquide middelen

	31 december 2016	31 december 2015
1.7.1 Kassen	30	100
1.7.2 Banken	2.632.010	2.116.410
liquide middelen	<u>2.632.040</u>	<u>2.116.510</u>

2 Passiva						
2.1 Eigen vermogen		Mutaties 2016				
	Stand per 1-1-2016	Bestemming resultaat	Overige mutaties		Stand per 31-12-2016	
2.1.1	Algemene Reserve	1.666.810	28.960	-	1.695.770	
	Totaal Eigen vermogen	1.666.810	28.960	-	1.695.770	
2.2 Voorzieningen		Mutaties 2016				
	Stand per 1-1-2016	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Stand per 31-12-2016	
2.2.1	<i>Personeelsvoorzieningen</i>					
	Voorziening jubilea	100.100	37.810	24.510	113.400	
	Voorziening sociaal plan	46.140	120.840	153.980	13.000	
	Voorziening LA/LB	20.000	46.300	-	66.300	
2.2.3	<i>Overige voorzieningen</i>					
	Onderhoudsvoorziening	1.427.050	337.000	361.290	1.402.760	
	Totaal voorzieningen	1.593.290	541.950	539.780	-	1.595.460
			Onderverdeling saldo per 31-12-2016		Stand per 31-12-2016	
			< 1 jaar	> 1 jaar		
2.2.1	<i>Personeelsvoorzieningen</i>					
	Voorziening jubilea		12.960	100.440	113.400	
	Voorziening sociaal plan		-	13.000	13.000	
	Voorziening LA/LB			66.300	66.300	
2.2.3	<i>Overige voorzieningen</i>					
	Onderhoudsvoorziening		-	1.402.760	1.402.760	
	Totaal		12.960	1.582.500	1.595.460	
2.3 Langlopende schulden		Mutaties 2016				
	Stand per 1-1-2016	Verstreckte leningen	Aflossingen	Stand per 31-12-2016	Rente	
2.3.5	<i>Overige langlopende schulden</i>					
	PSA Finance Nederland B.V. 1	5.830	-	1.845	3.985	16,5
	PSA Finance Nederland B.V. 2	5.830	-	1.845	3.985	16,5
	Totaal langlopende schulden	11.660	-	3.690	7.970	
			Onderverdeling saldo		Stand per 31-12-2016	
			< 1 jaar	1-5 jaar	> 5 jaar	
2.3.5	Overige langlopende schulden	3.692	7.970	-	11.662	
	Totaal	3.692	7.970	-	11.662	

2.4 Kortlopende schulden	31 december 2016	31 december 2015
2.4.2 Vooruitgefactureerde en -ontvangen termijnen OHW	4.000	63.620
2.4.3 Crediteuren	462.510	144.460
Afd. / inh. loonheffing	458.650	588.590
Afd. / inh. Participatiefonds	15.020	-
Afd. / inh. Vervangingsfonds	35.430	41.120
2.4.7 Belastingen en premies soc.verz.	509.100	629.710
Afd. / inh. ABP	101.420	109.420
Afd. / inh. FPU	17.270	20.720
Afd. / inh. IP/BW	3.320	3.950
Afd. / inh. pr Partnerpluspensioen	-	210
2.4.8 Schulden terzake pensioenen	122.010	134.300
Overige kortlopende schulden	5.710	2.900
Netto salarissen	18.980	18.410
Inhouding voorschot	(5.220)	-
2.4.9 Overige kortlopende schulden	19.470	21.310
Overlopende passiva	713.520	576.720
Te betalen vakantie-uitkering	385.420	420.500
Te betalen eindejaarsuitkering	-	310
Overige subsidies OCW/niet geoormerkt	42.340	-
2.4.10 Overlopende passiva	1.141.280	997.530
Totaal kortlopende schulden	2.258.370	1.990.930

Model G

G1 Subsidies zonder verrekeningsclausule

Omschrijving toewijzing	Toewijzing		Bedrag toewijzing	Ontvangen t/m 2016	De prestatie ultimo 2016 conform subsidiebeschikking	
	Kenmerk	Datum			Geheel afgerond	Niet geheel afgerond
Lerarenbeurs voor scholing en zij-instromers 2009-2017	DL/B/110284		€ 5.008	€ 5.008	☒	☐
			<u>5.008</u>	<u>5.008</u>		

B6 Niet in de balans opgenomen verplichtingen (passief)/niet uit de balans blijvende rechten (actief)

Overige contracten

Voor de energielevering heeft de stichting meerjarige contracten lopen met twee leveranciers, met een gemiddelde looptijd van vier jaar voor ongeveer € 215.000 op jaarbasis.

Daarnaast is er een meerjarig huurcontract met een leverancier van reproductieapparatuur, met een gemiddelde looptijd van vier jaar, tot 2018-2019. In totaal gaat het om € 111.000 op jaarbasis.

Er is een leaseovereenkomst afgesloten met International Solar Projects I B.V. voor de lease van zonnepanelen voor de duur van 10 jaar. Dit project is gestart op 20 mei 2015.

De totale leaseprijs bedraagt € 21.000.

Huurverplichtingen

Er is een huurcontract voor het bestuurskantoor. De huurlast bedraagt € 42.000 op jaarbasis.

Voor diverse locaties zijn langlopende ingebruikgevingsovereenkomsten afgesloten met een totale waarde van circa € 438.000 euro op jaarbasis.

B7 Toelichting op de exploitatierekening over 2016

3 Baten

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
3.1 Rijksbijdragen OCW			
3.1.1 Rijksbijdragen OCW	14.630.990	14.847.000	15.203.990
3.1.2 Overige subsidies OCW	616.760	502.000	507.240
3.1.3 Af: Inkomensoverdrachten	753.290	427.000	527.130
Rijksbijdragen OCW	16.001.040	15.776.000	16.238.360
<i>Uitsplitsing</i>			
<u>3.1.1 Rijksbijdragen OCW</u>			
Rijksbijdragen personeel OCW	11.927.780	11.943.000	12.357.640
Rijksbijdragen materieel OCW	2.703.210	2.904.000	2.846.350
	14.630.990	14.847.000	15.203.990
<u>3.1.2 Overige subsidies OCW</u>			
Niet-geoormerkte subsidies	616.760	502.000	507.240
	616.760	502.000	507.240
3.2 Overige overheidsbijdragen en subsidies			
3.2.1 Gemeentelijke bijdragen	273.940	121.000	296.860
3.2.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	83.070	76.000	76.690
Overige overheidsbijdragen en subsidies	357.010	197.000	373.550
3.5 Overige baten			
3.5.1 Verhuur	94.720	110.000	103.050
3.5.2 Detachering personeel	104.990	52.000	68.330
3.5.5 Ouderbijdragen	31.460	-	9.940
3.5.6 Overige	113.740	65.000	140.790
Overige baten	344.910	227.000	322.110

4 Lasten			
	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
4.1 Personeelslasten			
4.1.1 Lonen en salarissen	12.788.130	12.748.890	13.416.290
4.1.2 Overige personele lasten	1.178.300	845.110	968.090
4.1.3 Af: uitkeringen	639.800-	482.000-	592.100-
Personeelslasten	13.326.630	13.112.000	13.792.280
<i>Uitsplitsing</i>			
<u>4.1.1 Lonen en salarissen</u>			
Brutolonen en salarissen	9.605.230	9.386.550	9.972.320
Sociale lasten	2.069.720	1.988.360	2.218.410
Pensioenpremies	1.113.180	1.373.980	1.225.560
	12.788.130	12.748.890	13.416.290
<u>4.1.2 Overige personele lasten</u>			
Reiskosten (woon- werkverkeer)	77.010	104.110	81.360
Dienstreizen	46.810	54.000	45.080
Gratificaties	25.000	-	14.540
Personeel niet in loondienst	267.600	155.000	185.360
Dotatie personele voorzieningen	204.940	120.000	211.370
Scholing	255.530	171.000	222.750
Personeels- en arbeidsmarktbeleid	1.370	1.000	-
Arbo-dienstverlening	56.830	55.000	46.140
Overige	243.210	185.000	161.490
	1.178.300	845.110	968.090
Er heeft bezoldiging plaatsgevonden conform artikel 383 lid 1 BW. Voor een specificatie van het bedrag zie bijlage B11.			
<i>Gemiddeld aantal FTE's</i>	2016		2015
- Directie	6,00		6,00
- Onderwijzend Personeel	158,00		174,00
- Onderwijs Ondersteunend Personeel	23,00		23,00
	187		203
4.2 Afschrijvingen	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
4.2.2 Gebouwen	20.930	19.000	21.550
4.2.3 Inventaris en apparatuur	268.950	264.000	261.420
4.2.5 Leermiddelen	86.680	84.000	87.650
Afschrijvingen	376.560	367.000	370.620

4.3 Huisvestingslasten	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
4.3.1 Huur	438.310	404.000	363.930
4.3.3 Onderhoud	161.160	164.000	167.970
4.3.4 Energie en water	245.690	272.000	201.390
4.3.5 Schoonmaakkosten	328.740	366.000	417.460
4.3.6 Heffingen	37.080	38.000	35.460
4.3.7 Dotatie onderhoudsvoorzieningen	337.000	337.000	440.000
4.3.8 Overige huisvestingslasten	2.020	1.000	2.490
Huisvestingslasten	1.550.000	1.582.000	1.628.700
4.4 Overige lasten	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
4.4.1 Administratie en beheerslasten	370.750	341.000	359.240
4.4.2 Inventaris en apparatuur	473.770	453.000	413.860
4.4.4 Overige	573.850	537.000	571.630
Overige lasten	1.418.370	1.331.000	1.344.730
<i>Uitsplitsing</i>			
<u>4.4.1 Administratie en beheerslasten</u>			
Administratie- en accountantskosten*	237.010	242.000	255.240
Kantoorbenodigdheden	3.680	9.000	8.500
Reis- en verblijfkosten	13.210	12.000	9.410
Telefoonkosten	15.920	25.000	21.440
Kabeltelevisie	4.140	-	4.940
Overige beheerslasten	96.790	53.000	59.710
	370.750	341.000	359.240
<u>4.4.2 Inventaris en apparatuur</u>			
Inventaris en apparatuur	2.620	3.000	4.710
ICT-verbruikskosten	269.990	295.000	272.310
ICT-licenties	201.160	155.000	136.840
	473.770	453.000	413.860
<u>4.4.4 Overige</u>			
Representatiekosten	9.410	7.000	7.080
Schoolse activiteiten	54.270	28.000	45.490
PR/Schoolkrant	66.180	70.000	57.900
Kosten TSO/BSO	200	-	-
Verzekeringen	8.610	10.000	8.680
Abonnementen	42.340	46.000	45.660
Medezeggenschapsraad	13.620	21.000	6.790
GMR	280	-	150
Verbruiksmateriaal onderwijs	213.550	204.000	201.060
Kopieerkosten	165.390	151.000	198.820
	573.850	537.000	571.630
* <i>Specificatie honorarium accountant</i>			
- onderzoek jaarrekening	18.000	18.000	18.000
Accountantskosten	18.000	18.000	18.000

		Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
5.1	Financiële baten			
	Rentebaten	1.950	5.000	6.400
	Financiële baten	1.950	5.000	6.400
		Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
5.5	Financiële lasten			
	Rente- en bankkosten	3.860	7.000	3.000
	Rente leaseverplichting	530	-	650
	Financiële lasten	4.390	7.000	3.650

B8 (Voorstel) bestemming van het exploitatiesaldo

Het exploitatieresultaat over het jaar 2016 bedraagt € 28.960 positief.

Het bestuur heeft besloten het exploitatieresultaat als volgt te verdelen en te onttrekken danwel toe te voegen aan de volgende reserves:

	Stand 1-1-2016	Bestemming resultaat	Overige mutaties	Stand 31-12-2016
Algemene Reserve	1.666.810	28.960	-	1.695.770
	1.666.810	28.960	-	1.695.770

B9 Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan die aanleiding geven hier te worden vermeld.

B10 Overzicht verbonden partijen

Overige verbonden partijen (minderheidsbelang en geen beslissende zeggenschap)

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel
Samenwerkingsverband Zeeluwe	Stichting	Hardewijk
Stichting Passend Onderwijs 23-05	Stichting	Zwolle
Stichting Samenwerkingsverband Vierslagleren	Stichting	Zwolle

B11 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

Leidinggevend topfunctionaris met dienstbetrekking of zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van functievervulling of gewezen topfunctionaris.

Dienstbetrekking					Bezoldiging												
<i>Leidinggevend of gewezen topfunctionaris 2016</i>																	
(Fictieve) dienstbetr.	Aanhef	Voorletters	Tussenvoegsel	Achternaam	Gewezen topfunctionaris	Functie(s)	Aanvang functie	Einde functie	Taakomvang (FTE)	Beloning	Belastbare onkostenverg.	Beloning betaalb. op termijn	Onversch. betaald bedrag bezoldiging	Totale bezoldiging	Afwijkend WNT maximum	Individueel WNT maximum	Motivering overschrijding bezoldigings-norm
Ja	de heer	B.J.R.		Redder	Ja	Bestuurder	1-3-2014	31-12-2016	1,000	€ 109.987	€ 0	€ 14.427	nvt	€ 124.413	€ 0	€ 128.000	
<i>Leidinggevend of gewezen topfunctionaris 2015</i>																	
(Fictieve) dienstbetr.	Aanhef	Voorletters	Tussenvoegsel	Achternaam	Gewezen topfunctionaris	Functie(s)	Aanvang functie	Einde functie	Taakomvang (FTE)	Beloning	Belastbare onkostenverg.	Beloning betaalb. op termijn	Uitgekeerde bezoldiging	Uitkering beëindiging dienstverband	Onversch. betaald bedrag ontslaguitkering	Totaal uitk. beëindiging dienstverband	Waarvan betaald in 2016
Ja	de heer	B.J.R.		Redder	Ja	Bestuurder	1-3-2014	31-12-2015	1,000	€ 106.031	€ 8.327	€ 14.947	€ 0	nvt	€ 0	€ 0	€ 0

Toeziend topfunctionaris

Dienstbetrekking					Bezoldiging												
<i>Toeziend topfunctionaris 2016</i>																	
(Fictieve) dienstbetr.	Aanhef	Voorletters	Tussenvoegsel	Achternaam	Functie-categorie	Aanvang functie	Einde functie	Beloning	Belastbare onkostenvergoeding	Beloning betaalb. op termijn	Onversch. betaald bedrag ontslaguitkering	Totaal bezoldiging	Afwijkend WNT maximum	Individueel WNT maximum	Motivering overschrijding bezoldigings-norm		
Nee	mevrouw	F.		Hengeveld	Voorzitter	1-1-2016	31-12-2016	€ 6.300				€ 6.300		€ 19.200			
Nee	mevrouw	E.H.C.		Have-Schoonhoven	Lid	1-1-2016	31-1-2016	€ -				€ -		€ 12.800			
Nee	de heer	W.H.		Ellenbroek	Lid	1-1-2016	31-12-2016	€ 4.200				€ 4.200		€ 12.800			
Nee	de heer	E.L.M.	de	Bruijn	Lid	1-1-2016	31-12-2016	€ 4.200				€ 4.200		€ 12.800			
Nee	de heer	R.R.		Scholten	Lid	1-1-2016	31-12-2016	€ 4.200				€ 4.200		€ 12.800			
Nee	de heer	A.		Holwerda	Lid	1-9-2016	31-12-2016	€ 1.400				€ 1.400		€ 12.800			
<i>Toeziend topfunctionaris 2015</i>																	
(Fictieve) dienstbetr.	Aanhef	Voorletters	Tussenvoegsel	Achternaam	Functie-categorie	Aanvang functie	Einde functie	Beloning	Belastbare onkostenverg.	Beloning betaalb. op termijn	Uitgekeerde bezoldiging	Uitkering beëindiging dienstverband	Onversch. betaald bedrag ontslaguitkering	Waarvan betaald in 2016			
Nee	mevrouw	F.		Hengeveld	Voorzitter	1-1-2015	31-12-2015	€ 6.300			€ 6.300						
Nee	mevrouw	E.H.C.		Have-Schoonhoven	Lid	1-1-2015	31-12-2015	€ 4.200			€ 4.200						
Nee	de heer	W.H.		Ellenbroek	Lid	1-1-2015	31-12-2015	€ 4.200			€ 4.200						
Nee	de heer	E.L.M.	de	Bruijn	Lid	1-1-2015	31-12-2015	€ 5.082			€ 5.082						
Nee	de heer	R.R.		Scholten	Lid	1-1-2015	31-12-2015	€ 5.082			€ 5.082						

Niet-topfunctionaris

Toeichting bij het samenstellen van de WNT verantwoording:

Bij de samenstelling van de in deze paragraaf opgenomen verantwoording uit hoofde van de WNT zijn de Beleidsregels toepassing WNT d.d. 26 februari 2014, inclusief de wijziging van 12 maart 2014, van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties als uitgangspunt gehanteerd.

De stichting herkent de door de Minister van BZK in zijn kamerbrief d.d. 27 februari 2014 onderkende uitvoeringsproblemen met betrekking tot externe niet-topfunctionarissen. In lijn met paragraaf 6 van de (gewijzigde) Beleidsregels toepassing WNT legt de stichting geen verantwoording af over externe niet-topfunctionarissen.

In het kader van de WNT wordt vermeld dat de stichting in 2016 geen functionarissen in dienst heeft gehad waarvan het belastbaar jaarloon uitsteeg boven de vastgestelde voor de instelling van toepassing zijnde normbedragen.

C Overige gegevens

C1 Controleverklaring

blz 1 Controleverklaring

blz 2 Controleverklaring

Bestuursbesluit

Vergadering Raad van Toezicht d.d. 27 maart 2017

Geachte Raad,

Hierbij stel ik u voor de jaarrekening 2016 vast te stellen met een positief saldo van € 28.960 en akkoord te gaan met de verwerking van voornoemd saldo in de reserves conform het voorstel resultaatbestemming.

Speelstad, 27 maart 2017

Voorzitter College van Bestuur,
B.J.R. Redder

Besluit Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht stelt de jaarrekening 2016 vast met een positief saldo van € 28.960 en gaat akkoord met de verwerking van voornoemd saldo aan de reserves conform het voorstel resultaatbestemming.

Speelstad, 27 maart 2017

Mevr. F. Hengeveld
Voorzitter

Dhr. R.R. Scholten
Lid

Dhr. W.H. Ellenbroek
Lid

Dhr. E.L.M. de Bruijn
Lid

Dhr. A. Holwerda